UNIVERSAL
LIBRARY

Printer :
A. R. SHIVANAGAPPA,
Proprietor :
Vagvilas Book Depot Power Printing Press,
HUBLI.

1st Edition,
Author & Publisher :
S. P. GAONKAR, B. A.,
The School Board, Administrative Officer,
Hubli Municipal Borough,
HUBLI.

Place of Publication :
HUBLI.
1933.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘದಿಂದ:-

ಶ್ರೀಯುತ **ಗಾಂವಕಾರ ಸಣ್ಣಪ್ಪನವರು 'ಮುಗಿಲು'** ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಪದ್ಯಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ನಮಗೆ ನಿವೇದಿಸಿರುವರು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ನೋಡಿದೆವು. ಕವಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಭಾವಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ವಾಕ್ಸಂಪತ್ತು ಈ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಒಡೆದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಇದು ಕವಿಗಳನ್ನು ಬರೆವ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಆರೈಸಲು ಈ ಪದ್ಯಗಳು ಕಾವ್ಯಮಯವಾಗಿವೆಂದು ನಾವು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೆ ಅನ್ನಬಲ್ಲೆವು. ನಮ್ಮ ಸಂಘ ಸಹಿಯು ಮೊದಲನೆಯ ದಲವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸಲು ನಮಗೆ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಸಂತಸವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ
೬—೯—೧೯೩೩

ಸಿದ್ಧರಾಮಪ್ಪ. ಮು. ಪಾವಟೆ,
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.

ಗುರುಸಿದ್ಧಪ್ಪ. ಮ. ಮಿರ್ಜಿ
ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.

ಬಿನ್ನಹ.

ಕನ್ನಡ ಸರಸತಿಯ ಅಡಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹೂಮಾಲೆ ಇದು. ಹಸುಳೆತನದಿಂದಲೂ ತಾಯ್ನುಡಿಯ ಭಕುತನು. ನನ್ನ ಹಸುಳೆತನದ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾದ **ಶ್ರೀ ವಾಮನ ಸುಬ್ಬರಾಯ ಪಂಡಿತರು** ಇತಿಹಾಸದ ಪಾಠಗಳು ನೆನಪುಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಸಣ್ಣ ಪದ್ಯಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚೊತ್ತುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಸಂಭಾಜಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ “ಕಲುಷ ಸ್ನೇಹದೆ ಕೆಟ್ಟನೈ ಶಿವಸುತಂ ದುಸ್ಸಂಗವೇ ಘಾತಕಂ” ಎಂಬ ಪದ್ಯದ ಚರಣವು ಈಗಲೂ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹುಡುಗತನದಲ್ಲಿಯೇ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹೆಣೆಯಬೇಕೆಂದು ಹವಣಿಸಿದೆ.

ಹಸುಳೆತನದ ಓದಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯಡಿಗೆ ನನ್ನ ಒಂದೆರಡು ನುಡಿಹೂವುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟೆನು. ಹಸುಳೆತನವು ಮುಗಿಯಿತು ಆದರೆ ಆ ವಯಸ್ಸಿನ ಆನಂದ ವೃತ್ತಿಯು ಅಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿರುವ ಸೃಷ್ಟಿ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನಿರುಕಿಸುವ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಅದರ ಮರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಹುಡುಕಹತ್ತಿತು. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದಹತ್ತಿದೆನು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ, ರಾಮತೀರ್ಥ ಇವರ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೋಧಪ್ರದವಾಗಿರುವವೆಂದು ಕೇಳಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಂಗ್ರೇಜಿ ಕಲಿಯಹತ್ತಿದೆನು. ಆದರೆ “ನಾನಿತ್ತಲೆಳೆದರೆ ತಾನತ್ತಲೆಳೆವುದು” ಎಂಬಂತೆ ಇಂಗ್ರೇಜಿಯು ನನ್ನ ಕೈಸೆರೆಯಿನ ತೊತ್ತಾಗದೆ ನನ್ನನ್ನು ಮೋಹಪಾಶದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಸಿ ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕಡೆಗೆ ಎಳೆದೊಯ್ಯಿತು. ಆ ಬಳಿಕ ನಾನು ಸಂಸಾರದ ಸುಲಲಿತಕ್ಕಾಗಿ ಅತ್ತಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಮನಗೊಟ್ಟೆನು. ಬಿ. ಎ. ಪಾಸಾದೆನು. ಮುಂದೆ ವಿದ್ಯೆಗೆ ತಕ್ಕ ಉದ್ಯೋಗ ಹುಡುಕತೊಡಗಿ ಅವುಗಳ ಲಾಭದಿಂದಲೇ ಕೃತಾರ್ಥನಾದೆನು.

ಮಕ್ಕಳು ಮರೆತರೂ ತಾಯಿಯು ಮರೆಯಲಾರಳೆಂಬ ಗಾದೆಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ನನ್ನ ಕನ್ನಡ ಸರಸ್ವತಿಯು ನನ್ನನ್ನು ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎಂಟು ತಿಂಗಳಿಂದೆ ನನ್ನ ಬಾಳಿನ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಬರುವಾಗ ನನ್ನ ಬಗೆಯನ್ನು ಪಲ್ಲವಿಸಿ ಸವಿಯಾದ ಕನ್ನಡನುಡಿ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸೂಸಿದಳು. ಮಾಗಿಕಟ್ಟಿದ್ದ ತನ್ನ ಒಲೆಕೆಯಲ್ಲಿನ ಸೂಸಿನಿಂದ ನನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ಸತಿಯನ್ನು ಸನ್ನಿಧಿಗೊಳಿಸಿತು. "ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನಾದಂಗೆ ಗೋಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಜನರನು ನಾ ಕಾಣೆ" ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ನನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯ ಹತ್ತಿದವು. ನಾನು ಅಂದಿನ ವರೆಗೆ ತಾಯಿಗೆ ತಪ್ಪಿದ ಪಾಪವನ್ನು ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಹಳಿದು ಆಕೆಯ ಅಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನವನ್ನು ನೀಡಿದೆನು. ಆಕೆಯು ಬಗೆಯುಟ್ಟು ಮುದ್ದಾಡಿ ಮುದ್ದುಗಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಆಡಿಸಿದಳು. ಅವೇ ಇವು.

ಕನ್ನಡಿಗರ ಮುಂದೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಇಡುವಾಗ ಒಂದು ಬಗೆಯಿಂದ ನನ್ನವ್ವನಿಗೆ ಹೊಸ ತಪ್ಪುಗಾರನಾಗುವೆನೆಂಬುದರಿಂದಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಹಾಸ್ಯಯನ್ನು ಹವ್ಯಾಸಿಗರಿಂದೆ ನಾನಿವನ್ನು ಇಡಲಿಲ್ಲ.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಸಂಘದವರು ನನ್ನ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಆದರಿಸಿ ನಾಡಿಗನನ್ನು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನವರ ಹಂಗಿಗನಾಗಿರುವೆನು.

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ "ಅಸತೋಮಾ ಸದ್ಗಮಯ, ತಮಸೋಮಾ ಜ್ಯೋತಿರ್ಗಮಯ, ಮೃತ್ಯೋರ್ಮಾ ಅಮೃತಂಗಮಯ." ಎಂದು ಜಗದೊಡೆಯನಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಈ ಬಗೆದೆರೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸುವೆನು.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ,
೬-೯-೧೯೩೩

ಸ. ಪ. ಗಾಂವಕಾರ.

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ.

ಒಪ್ಪೋಲೆ.

ಪುಟ.	ಸಾಲು.	ತಪ್ಪು.	ಒಪ್ಪು.
೫	೧೧	ಪನಪ್ರ	ಒನಪು
೧೦	೧೪	ಒಕ್ಕಲಿನ ತಂದ	ಒಕ್ಕಲ ತಂದವ
೧೩	೩	ಪನಪ್ರ	ಒನಪು
೭೮	೧೮	ದೆಸೆಯು	ದೆಸೆಂಯು
೭೮	೧೮	ಕೆರಗಿರಿವಿಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೆರದು ಗಿರಿಗಳು ಎಂದು ಓದಬೇಕು.	

|| ಓಮ್ ||

ಮುಗಿಲು.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

೧

ಪರಮನೆ ನಿನ್ನಯ ಸಿರಿಯನು ಪಡಕಿಸೆ
ಬಳಸಿಹೆ ಬಾರದ ಭವಗಳಲಿ
ತಿರಿಯುತಿ ಮಿಕಿಯುಳ ತನುವನು ತಳಸಿಹೆ
ಅರಿಯದ ಜನನಿಯ ಜಠರದಲಿ

೨

ಆಗುವವೆಲ್ಲವು ಆಗಲಿದೇವನೆ
ಭೋಗಿಪ ಕರ್ಮವಭೋಗಿಸುವೆ
ನೀಗದ ದುಗುಡವು ಬೆಂಕೊಂಡಾದಲಿ
ಭೋಗಿಪ ಕರ್ಮವ ಭೋಗಿಸುವೆ

೩

ಕೇಸುವಿನೆಲೆಗಳ ಮೇಲಿಯ ಬೀಳುವ
ನೀರದು ಜಾರುವ ತೆರದಿಂದೆ
ಹೊಸಹೊಸ ಸಂಕಟ ಸಂಚಯವೆರಗುತ
ಮುಂಕೊಂಡೋಡಲಿ ಮನದಿಂದೆ

ಮುಗಿಲು.

೪

ಟೊಂಗೆಯ ಮೇಲಣ ಮಂಗನತೆರದಲಿ
ಲಂಘನ ಗೆಯ್ಯುವ ಮನವನ್ನು
ಮೂಢರಾಗೊಳಿಸು ಮುಗಿಲದಾರದ
ತಿರುಗಿಸು ನಿನ್ನಡಿದಾವರೆಗೆ

೫

ಕಾರುಣ್ಯಾಂಬುಧಿ ಕಪಿಕರ ತೋರಿಬೊ
ಕರಗುವ ಕರುಳಿನ ನಿಲಯಕ್ಕೆ
ಬಾಳಿನ ಬೇಸದ ಸಾಲದೆ ಸಾಗಿದೆ
ಕೇಳುವೆ ಶಾಂತಿಯ ಕುತುಮೊರೆಯ

೬

ತಾಯಿಯು ನೀನೇ ತಂದೆಯು ನೀನೇ
ಬಂಧುವು ನೀನೇ ಬಳಗಗಳು
ನೀನೇ ದೇವನೆ ಜನತೆಯು ನೀನೇ
ಸರ್ವವು ನೀನೇ ಜಗದೀಶ

೭

ಮಕ್ಕಳ ಮುದ್ದಿನ ಮಾತಿಂದಲಿತೆ
ಬಿಕ್ಕುತ ಕೇಳುವೆ ದಯರಸವ
ಸತಿಪತಿ ಮಿಥುನದ ವಿರಹದ ಸರದೊಳು
ಕೀತುತ ಬೇಡುವೆ ಭಿಕ್ಷೆಯನು

೮

ತಾಯಿಯು ಆದರೆ ತಂದೆಯು ಆದರೆ
ಪತಿನೀನಾದರೆ ಕಾಡುವೆಯು
ತಾಯಿಯ ತಂದೆಯ ಪಾಶದ ಪರಿಯನು
ಸತಿಪತಿ ಸಲುಗೆಯು ನೀನರಿಯು

೯

ಕಾಡುವೆ ಯಾತಕೊ ಕಾಡಿಸಿ ಕಾಡಿಸಿ
ನೋಡುವೆ ಯಾತಕೊ ಪೊಡವಿಪನೆ
ಜೇಡನ ತುಂಬಿನ ಬೀಡೊಳು ಬೀಳಿಸಿ
ಕಾಡಿಪ ಗಾಡಿಯುದೇನಯ್ಯ

೧೦

ವಿಧಿಯನು ಬೇಡೆನು ಪದವಿಯ ಬೇಡೆನು
ಪದುಳದೆ ಬೇಡುವೆ ದರುಶನವ
ಹೃದಯದಿ ಕದಲದ ಭಕುತಿಯ ಪೆತ್ತೊಡೆ
ಬೇಡುವೆ ಕೇಳೆನು ಪಂತನ್ನು

೧೧

ನಲಿಸದ ನಾಕದ ನಿಧಿಯನು ಪೊಂದೆನು
ಜನಪದ ಸದನವು ಸೊರಗುತಿರೆ
ಜನುಮಾಂತರಗಳ ಜನಪದ ಸೇವೆಯು
ಜನುಮವ ನೀಡೈ ಪರಮೇಶ

೧೨

ದೇಹದ ದಾರ್ಢ್ಯವು ದಾಟುತಲೋಡುವ
ಮುನ್ನಮೆ ಸನ್ನುತ ಪರಮನನು
ಭವಸಂಸಾರದ ಬವರದ ಬಳಿವಿಡಿ
ದಾಟುತ ಸಾರೆಲೆ ಒಡಲೊಡೆಯ

೧೩

ಕಾಣದ ವಿಶ್ವವು ಕಾಣುತಲಿದ್ದಿತು
ದೇವನ ಲೀಲಾ ಮಾತ್ರದಲಿ
ಲೀಲೆಯದೆಂತೋ ಬಾಲಕವೃಂದದ
ಗುರಿಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಚೇಷ್ಟೆಯದೊ ?

ಮುಗಿಲು

೧೪

ಹುಡುಗರ ತಂಡವು ಹೂವಿನ ಮೇಲಿನ
ಹುಳುಹುಪ್ಪಟೆಗಳ ಹಿಡಿಹಿಡಿದು
ಕಾಡುತ ನಲಿನಲಿದಾಡುತ ನೋಡುತ
ಪೀಡಿಪ ರೀತಿಯಿದೇನಯ್ಯಾ

೧೫

ಭವಸಂಸಾರದ ಬವರದ ಬವಣೆಯು
ಜೀವಿಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಕ್ಕೀಡಿರೆ
ಭುವನದ ಜೀವಿಯು ಬವಣೆಯನರಿಯುತ
ಬಗೆಹರಿಸುವ ಬಗೆ ತಾನರಿಯ

೧೬

ಜಾತಿಮತಂಗಳ ಕಲಹದ ಕೊಳೆಯಲಿ
ನೀತಿಯ ದೇವನ ಕಾಣದಿಹೆ
ಮಾತಿಗೆ ಮಾತಿಗೆ ಜಾತಿಯನೆತ್ತುವ
ಪಾಪಿ ಜನಂಗಳ ಕಾಣುತಿಹೆ

೧೭

ನೀತಿಯ ನೋಡದ ಜಾತಿಯದೆಂತೋ
ಭೀತಿಯ ಬಿತ್ತುವ ಬವಣೆಯದು
ಹಿಂದುವನೆಲ್ಲರ ಕೊಂದಿಹ ಜಾತಿಯು
ಬಂಧನ ಬಿಡಿಸೈ ಜಗದೀಶ

೧೮

ಓಮಕ್ಷರದಾ ನಾಮದೆ ನೆನೆಸುವ
ಸೀಮೆಯ ದೇವನೆ ಎಲ್ಲಿಹೆಯೊ
ನಾಮದ ಮಾತ್ರದೆ ನರರಿಗೆ ಕಾಣುವ
ನೇಮವನೆಲ್ಲಿಯು ಕಾಣದಿಹೆ

೧೯

ಜೀವನ ತಿಳಿಯಿಸಜೀವನ ತಿಳಿಯಿಸು
ಪಾವನ ಭೂಮಿಗೆ ಜೀವದಿತೆ
ಮೋದವು ತುಂಬಿರೆ ಹೃದಯದೆ ಜೀವಾ
ಜೀವದ ಬವಣೆಯು ನಾಸರಿಯೆ

೨೦

ಮುಗಿಲಿನ ಮಡಿಲಲಿ ಮಿಡಿಮಿಡಿದಾಡುವ
ಮೋದದ ಗಾಳಿಗೆ ಮೈಮರವೆ
ಎಲ್ಲಿದೆ ಜೀವನೆ ನಿಲ್ಲದೆ ಬಾರೆಲೊ
ಎಲ್ಲಿ ಯಮೆಲ್ಲುಲಿಸಲಿಗೆಯಲಿ

೨೧

ಬಾರೆಲೊ ಜೀವನೆ ಅಂಬರದಿಂಬಿನ
ಬಿಸರದ ಬಿಂಬಿಸಿ ಚುಂಬಿಸುವ
ನನಸಿನ ಮೋಹದ ಮುಗಿಲಿನ ಮೊನೆಯದು
ಮನವನು ಮಾರಿಸಿ ಕುಣಿಸುತಿದೆ

೨೨

ತೇಜದೆ ಬೆಳಗುವೆ ತೇಜವ ಕೊಡುನೀ
ವೀರ್ಯಕೆ ಇರ್ಕೆಯು ನೀನಿರುವೆ
ವೀರ್ಯವ ಕೊಡುನೀ ಬಲವನು ಕೊಡುನೀ
ಬಲವಂತನು ನೀನಾಗಿರುವೆ

೨೩

ಓಜವ ಕೊಡುನೀ ಓಜವು ನೀನೇ
ಮನ್ಯುಗೆ ಮನೆ ನೀನಾಗಿರುವೆ
ಮನ್ಯುವ ಕೊಡುನೀ ಸಹನವ ಕೊಡುನೀ
ಸಹನದ ನೀಮಾಪುರುಷನಿಹೆ.

ರೈತನ ಗೋಳು.

೧ (ಹಾಳಾದ ರೈತನು ಹೊಲವನ್ನು ಕೋರಿಗೆ ಕೇಳುವನು.)

ಪೇಳುವುದಾರಿಗೆ ಗೋಳನ್ನು!
ಕೇಳುವ ಜನರನು ನಾ ಕಾಣೆ!!
ತಿರೆಯೊಳು ಸಿರಿಯಿಂ ಬೆರೆತಿಹರು
ಮಲೆತಿಹ ಮದಗಜದಂತಿಹರು
ತುಳಿಯುತ ಒಕ್ಕಲ ಮಕ್ಕಳನು
ಗಳಪುತ ಸೆಳೆಯುತ ಭೂಮಿಯನು
ಒಕ್ಕಲ ಮಕ್ಕಳು ಹೆಕ್ಕಳದೆ
ಕಳೆಯುವ ಬಾಳುವೆ ಜೈತ್ರಿಹುದು
ನೇಸರ ಬೇಗೆಗೆ ಬಳಲದಿಹ
ಕಾಯವು ಕೊರಗಿತು ಸಿರಿಸೆರೆಗೆ
ಹಳ್ಳಿಯು ಪಳ್ಳಿಯು ಸುಜನವು
ಸಾಲದ ಶೂಲದ ನೆಳಲಲ್ಲಿ
ನೆಲಸಲು ನೆಲವೇ ಕಾಣದಿರೆ
ಹೊಟ್ಟೆಯು ಬಟ್ಟೆಯು ತೋರದಿರೆ
ಮನಕದು ಮನ್ನಣೆ ಮಾಡದಿರೆ
ಸಿರಿವನೆ ಸೆರೆವನೆ ಸೇರಿದನು
ತಿರೆಯನು ಕೋರಿಗೆ ಕೋರಿದನು
ಪೇಳುವುದಾರಿಗೆ ಗೋಳನ್ನು !
ಕೇಳುವ ಜನರನು ನಾ ಕಾಣೆ !!

೨ (ಹೊಲದ ಒಡೆಯನು ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಗೆ ಹೇಳುವ ಮಾತು.)

ಒಡೆಯನು ಒಡತಿಯು ಸತಗರದೆ
ಬಿಡಿಬಿಡಿ ಮಾತಿನ ಉಡುಪಿನಲಿ
" ಕೊಡುವೆವು ಕೋರಿಗೆ ಕಡುಕಷ್ಟ
ಕೊಟ್ಟೆವು ಹೊಲಗಳ ಲಾವಣಿಗೆ

ಮುಗಿಲು.

ಉಳಿದಿಹ ಹೊಲಗಳ ಮಾತುಗಳ
ತೆಗೆಯಲು ಬಗೆಯದು ಬಾರದಿದೆ
ಊಳಿಗ ಬಳಗವು ಬಳಸುತಿದೆ
ತಳಿಯಲು ಹೊಲವನು ತುಳಿಯುತಿದೆ
ಚಣಾಮೂಳು ಜನಗಣ ಮುಗುವಂದು
ಲಾವಣಿಗಳೆಯುವ ಬಗೆಯನ್ನು
ಮಾಣದೆ ಕಾಣುವೆ ಮೌನಪಿಡು
ಮೀರಿದ ಗೇಣ್ಮೆಯ ಮಾತಲ್ಲ
ಮಾತಿನ ಮಲ್ಲರು ನಾವಲ್ಲ
ಸಂತೆಯ ಹೊಂಚಿನ ಮಾತಲ್ಲ
ನಡೆ ನಡೆ ಬಿಡು ಬಿಡು ಹೊಲವನ್ನು
ಕೊಡುವೆವು ಬಿಡದಲೆ ಎನಿಬರಿಗೊ
ಸಲುವಳಿಯಾದರೆ ಬಳಸಾರು
ಚೆಲುವಿನ ಹೊಲವನು ಸಲುಗೆಯೊಳು
ಲಾವಣಿಯೋಲೆಯ ಲಕ್ಷಣವೆ
ಮೇಳದ ಮಾತನು ಬಳಸದಲೆ
ಆಳಿನ ಹೋಳಿನ ಹದವರಿತು
ಬಿಟ್ಟಿಯ ಬಿಡಯುವ ರೈತರವ
ಬಿಡದಿರು ಒಡೆಯಿಹ ಭೂಮಿಯನು
ನೋಡುವೆ ಸಮಯದ ಸಂದರಿತು
ಗೇಣಿಗೆಯಾಣೆಯ ಮಾಡದಿರು
ನ್ಯಾಯದ ಸದಸಕೆ ಸೆಳೆಯದಿರು"

ರೈತ :— ಗೇಣಿಗೆ ಗೋಣನು ಕಟ್ಟಿದನು
ಮಾರಿಯ ಮೋರೆಯ ಮೆಟ್ಟಿದನು
ಹೇಳುವುದಾರಿಗೆ ಗೋಳನ್ನು !
ಕೇಳುವ ಜನರನು ನಾಕಾಣೆ !!

ಮುಗಿಲು.

೨

ಮೆಲುಸಾಗಿ ಬಿರುಸಾಗಿ ಬಿಡುವಿನಲಿ
ಸೀಡಿದ ಬೇಟದ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ
ಎರೆಯನು ಸೇರಿಸೆ ಕ್ರೈತನನು
ಮರಳಿದ ಮನವನುತಾಪದಲಿ
ಮುಂದಿನ ಬೆಳೆಯನು ಮುಡುಪಿಟ್ಟು
ಇಂದಿನ ಕಾಳಿನ ಇಪ್ಪುಡಿಗೆ
ತಂದುಣ್ಣುವನೊಗ ಬಗೆಬಗೆದು
ಸಂದಿತು ಸಮಯವು ಎಂದೆನವೆ
ಇಂದಿನ ಸಾವನು ಮುಂದೊತ್ತಿ
ಒಂದಕೆ ಎರಡನು ಬರೆದಿತ್ತ
ಮರುಗುವ ಕ್ರೈತನ ನೋಡುತ್ತ

× × × ×

ಬಾಳಿಕೆ ಬಾರದ ಆವುಗಳು
ಬಾಳಿನ ಕೊರಳನು ಕೊಯ್ಯುತಿರೆ
ತುರುಗಳ ತಡುತಿಹ ಘನಸಿಧಿಗೆ
ತರಳನ ತರಳೆಯು ಲಗುನಕ್ಕೆ
ತನ್ನಯ ಹೊಲವನು ಅಡವಿಟ್ಟು
ಸೀಗದ ಸಾಲದ ಹೊರೆಹೊತ್ತು
ತೀರದ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಹಣತೆತ್ತು
ಸಾಲದ ಬೇಗೆಗೆ ಬೇಯುತಿಹ
ಕೊನೆಯಲಿ ಹೊಲವನು ಮಾರುತಿಹ
ಸಾವಿನ ದಾರವನು ಬಯಸುತಿಹ
ಮಿಡುಕುವ ಕ್ರೈತನ ನೋಡಲ್ಲಿ

× × × ×

ಮುಗಿಲು

ಸ್ಫುರಣೆಗೊಳ್ಳುವ ಸತಿಮಣಿಯು
ಮುದ್ದಿನ ಮಕ್ಕಳ ನೈಸಿರಿಯು
ಮೊಲಬಿಗ ಬಾಲೆಯು ನೈಸೊಬಗ
ನಾಣಿನ ಮುಚ್ಚಲು ಬಿಲ್ಪಿಗಳ
ಮೇಣವೂ ಕಾಣದೆ ಕೊರಗುತಿಹ
ಹೂಣೆಗ ಕೃತಕ ಕಾಣಲ್ಲಿ

· · · ·

ಹಡೆದಿನ ಬಿರಿಯುವ ಕೋಟಲೆಗೆ
ಮಡದಿಯು ಮಕ್ಕಳ ಮುದ್ದಿಂಗೆ
ದೂರದೆ ಇರುತಿಹ ಪ್ರಿಯನನು
ಸಾರುತ ಮೊರೆಯುವ ಹಣವನ್ನು
ಸೂರೆಯ ಗೆಲ್ಲಲು ಬರುತಿಹನು
ಕರುಳಿನ ನಾರಿನ ಬಿಟ್ಟಿಹನು
ಕುಳಿತರೆ ನಿಂತರೆ ದುಡ್ಡಿಹುದು
ದುಡ್ಡಿಗೆ ಸಾರುವ ಸುದ್ದಿಹುದು
ಬಡ್ಡಿಯು ದುಡ್ಡಿಗೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲ
ಬಾಳಿನ ಕೂಗಿಗೆ ಮೊದಲಿಲ್ಲ.
ಅದರಿಂ ಕೋಟಲ ಕುತ್ತುಗಳ
ತುದಿಮೊದಲಿಲ್ಲದ ತೊಳಲಿಕೆಗೆ
ನರಳುವ ಹೊರಳುವ ಬಿಕ್ಕಲಿನ
ನಡೆನಡೆ ನೋವಿನ ದೂರದಲಿ

· · · ·

ಬಾಳಿನ ಗೋಳಿಗೆ ತಲೆತೆಗೆದು
ಸೆಳೆಯುವ ಸರಳನು ಎಂದೆನದೆ
ಹಿಟ್ಟಿಗೆ ಬಾರದ ಸತಿಸುತರ
ಮುಟ್ಟಿನ ಮಾತಿಗೆ ಸಿಡಿದೆದ್ದು

ಮುಗಿಲು.

ಸೆಳೆಯುತ ಸವೆಯುತ ಮನೆಯವರ
ಮಿಡುಕುತ ಮಿಂಚಿದ ಮಾತಿಂಗೆ
ತೊಳಲುವ ಒಕ್ಕಲ ನೋಡಲ್ಲಿ

× × × ×

ಹಳ್ಳಿಯ ಮುದುಕರು ಹಳ್ಳಿಗರ
ಸವನವ ಸಿರಿಸಂಪತ್ತುಗಳ
ಸೆಳೆವ ಪರೇಲಿರ ಪೇಸಿಗಳ
ಸವಿಸವಿ ಮಾತಿನ ಜೋಡಣೆಯ
ಕಲಿಯುತ ಹಳ್ಳಿಗಳೆಯುತಲಿ
ಕಲಹವ ಬೀರುತ ಹಳ್ಳಿಗೆಯೊಳ್
ನಾಡಲಿ ನಟ್ಟಿಹ ನಂಬುಗೆಯ
ನೆಗೆನೆಗೆದೋಡಿಸಿ ಕಾನನದಲಿ
ಹಗೆಹಗೆ ನ್ಯಾಯದ ಸದನದಲಿ
ಬಾಳುವೆ ಬದುಕನು ಬಲಿಗೊಟ್ಟ
ಒಕ್ಕಲಿನ ತಂಡ ನೋಡಲ್ಲಿ

× × × ×

ಪುರಜನ ವ್ಯಸನವು ಬಳಸಾರಿ
ಹರಡುತ ಹಳ್ಳಿಗರನು ಕಾಡಿ
ಹಿಂದಣ ಹಿಡಿತದ ವೈಭವನು
ಮುಂದೆಳದೋಡಿಸಿ ಒಡನಾಡಿ
ನಾಡಿನ ಸಗ್ಗದ ಬಾಳ್ವೆಯನು
ಜೀಡಿಸ ಕೃತಕ ನೋಡಲ್ಲಿ

× × × ×

ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿದ ಕೆಲಜನವು
ನೀತಿಯ ನೇಮದ ತೆಗೆದೊಗೆದು

ಸತಿಸುತೆಪಿತೆಯರ ಶೀಲವನು
ಬಿರುದಿಗೆ ಸೂರೆಯ ಗೆಯ್ವವರೊಲು
ಬಿರುದಿನ ಸಿರಿಗರ ಸೆಳವಿನೊಳು
ಸತಿಸುತೆಪಿತೆಯರ ಮಾನವನು
ಮಸಣದ ಕಾಣಲು ಒಲುಮೆಯೆಡೆಯೊಳು
ಮಿಡುಕುವ ಮುಗ್ಧನ ಮನುಜನಿಗೆ
ಸದನವ ಸೇರಲು ಸರಿಯಾಯ್ತು
ಪೇಳುವುದಾರಿಗೆ ಗೋಳನ್ನು !
ಕೇಳುವ ಜನರನು ನಾಕಾಣೆ !!

೪

ಸಮತಾವಾದಿಯು ದಿನಪ್ರೊಲಿದು
ಸಮನಿಸ ಜಂಬೂ ದ್ವೀಪಕದು
ಒಕ್ಕಲ ಸಂಘಗಳೊತ್ತರದ
ಒತ್ತುವ ಜೇಗೆಗೆ ಘೋರ್ಗರೆದು
ಮೊಳೆಯಲು ಬೆಳೆಯಲು ಕಳೆವೆತ್ತು
ಗಳಿಕೆಯ ಬಾಳಿಗೆ ಬೆಲೆವೆತ್ತು
ಉಚಿತದ ಒಲುಮೆಯ ಶಿಕ್ಷಣದ
ಮುಕುತಿಯ ಮಾರ್ಗದ ಮುಸುಕೆತ್ತು
ಕೀಳ್ಮೇಲೆನ್ನುವ ಭಾವನೆಯ
ಕೇಳಿಯ ಬೇರ್ಗೊಳಿ ಗೆಯ್ಯುತಲಿ
ಬವರದ ಬಯಕೆಯ ಕೂರ್ಮೆಯಲಿ
ಹಾರಿಸಿ ಹೇಯುತ ಗೆಯ್ಮೆಯಲಿ
ಜೀವನ ಧರ್ಮವ ನೇಹದಲಿ
ನೆಲಸಿರೆ ನಾಡಿನ ಜನರೆಲ್ಲ
ನಾಡಿನ ಜೀವಿಗೆ ನಾಮುತಲಿ

ಮುಗಿಲು.

ಜೀವಿಯು ನಾಡಿಗೆ ಆವುತಲಿ
ಮಿಾಸಲವೀಯುತ ಮನವೊಲಿದು
ಹಳ್ಳಿಯ ಸದನವ ಸುಮನಸರ
ಸದನಕೆ ಸಾಸಿರ್ಮಡಿಮಾಡಿ
ಸಗ್ಗವೆ ಹಿಗ್ಗಿದ ಹಳ್ಳಿಯಿದೊ
ಮುಗ್ಗಿತು ಮೊದಲಿನ ತಾಪವದೊ
ಎನುತಲಿ ಸಾರುತ ಬರುತಿರುವ
ದಿನಗಳ ಬರವನೆ ಹಾರೈದು
ಮರುಗುತ ಮಿಡುಕುತ ಮೈಮರೆದೆ
ಪೇಳುವುದಾರಿಗೆ ಗೋಳನ್ನು !
ಕೇಳುವ ಜನರನು ನಾಕಾಣೆ !!

ಮಲೆನಾಡ ಬೆಳಗು.

೧

ಕಾಣೆಲೊ ಬನದಲಿ ಇಬ್ಬನಿಯುದುರುತ
ಜೀವನವು ಸಾರದೆ ಹಾಡುತಿದೆ
ಕೊಂಕುತ ಕೊರಳನು ವನದಿನ ನಾಟಿದೆ
ಜನಕವು ನಲಿಸಿಯು ಹೀಡುತಿದೆ

೨

ರಾಗದೆ ರಾಗವ ತೀಡುವ ತೂಕಗೆ
ತನ್ನನು ತಾನೇ ಮರೆಯುತಿದೆ
"ಕುಕುರ್ರ ಕುರ್ರ ಕುರ್ರ" ನುಲುವುದು
ತಿರೆಗೆ ಗಭೀರತೆ ಹೇರುತಿದೆ

೩

ಋತುಮಾನಂಗಳ ನರೆಯನು ನವೆಯುತ
ಕನಸಿನ ನವಗಳ ಹೆಣೆಯುತಿದೆ
ಭಾನುವು ಬಾಂದಳ ನೆತ್ತಿಯ ನೇರಲು
ಕಾನೊಳು ಗಾನವ ಗೆಯ್ಯುತಿದೆ

೪

ಮೋಡಿಸಿಗೀಡನ ದೂತನೆ ನಿನ್ನಯ
ವಾಣಿಯ ಕಾಲಿಸಿ ಸ್ಫೈರುತಿದೆ
ನಾಕವು ನೀನೋ ನೀನೇ ನಾನೋ
ಎಂಬುದರರಿವನು ನಾನರಿಯೆ

೫

ಬರಹದ ಬಣ್ಣದ ಮಾತನು ಒಳಸಲು
ಬಾಳಕೆ ಸೊಲ್ಲನು ಸಾಲವಿದೆ.

ಶೀಲದ ಸೂಕ್ಷ್ಮದ ಮೋಹವು ಮನಕಿರೆ
ಮನದಲಿ ಮದುಮನಿ ಮೊಳೆಯುವುದು

೬

ನಾದದೆ ಸಿಲುಕಿದ ಮನುಜನ ಮನವದು
ಧ್ಯಾನದ ಭಾವದೆ ನುಸುಳುವುದು
ನಾದದ ಹಂಬಲು ಮನಕಿರೆ ಮೋಹದು
ಕಾದರಿಯಂದದೆ ಕಳೆಯುವುದು

೭

ಕಾಲದ ಮೂದನು ಮರೆಸುತಲೊದರುತ
“ ಕುಕುರ್ರ ಕುರ್ರ ಕುರ್ರ ” ರವವು
ಮೋಹದನಂತದೆ ಮರೆಯಾಗೋಳುತ
ಮೋದದ ಬೀರುತ ಸಾರುತಿದೆ

೮

ಕಾಲದ ಕಳೆಯದು ಜೀವನ ಬೇಕಿದು
ಕಾಣದ ಕಾಯುವ ಕೀಲಿಯಿದೆ
ಗೋಲಗಳೆಲ್ಲವು ಕಾಲಗಳೆಲ್ಲವು
ದೇವನ ಬಳಸುವ ನಾದವಿದೆ

೯

ನೇಸರು ಮುನ್ನೀರ್ಸಾರುವ ಮುನ್ನವೆ
ಧರಣಿಯು ಚರಣಾರ ಕರೆಯುತಿವೆ
ಶಾಂತಿಯು ನಿಲಯುವ ನೆಲಸಲು ನೆಲವಲಿ
ನೀತಿಯ ನೇಮದ ನೆರೆಯುರುಹಿ

೧೦

ಗುರುತನ ದೊರತನ ಹಿರಿಕಿರಿತನಗಳ
ಗೆರೆಯನು ಕೊರೆಯುವ ನರಶಿಶುವು

ಅರುತಿರೆ ಜೀವನ ಬೋಧನೆಯನಿವನಿ
ಕೂಸ್ತಿಗೆ ಗುರುತನ ಮಾಡಿಹೆನು

೧೧

ಕೇದಾರವನವು ಹೇಸರವಿಡುತಿರೆ
ಕೇಳನು ನಲುಮೆಯಿಂ ಮೊಳಗಾದನಿಯು
“ಕುವ್ವೋ” ಮೆಲುದನಿ ಮಾನವನು ಸೆಳೆದಿರೆ
ಕೊನೆಯನು ಮಾನಕವು ತೋರವಿದೆ

೧೨

ನವಿಲಿನ ಸೊಬಗನು ಕೋಗಿಲೆಯುಲಿಯನು
ಗಜಪ್ರುವ ಗೀಗಳ ಮೇಳವನು
ವರ್ಣನೆಗೆಯ್ಯುವ ಕವಿಕುಲ ಗುರುಗಳು
ಜೀವನ ಕಾಣದೆ ಕವಲಿದರೂ

೧೩

ಕಣ್ಮರೆಯಾಯಿತು ಜೀವನವೆಂತೋ
ಕವಿಕುಲ ಗುರುಗಳ ಕಣ್ಣಿಂಗೆ
ಮೊಳೆವವು ಮನದಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಚಾರವು
ಜೀವನು ದೇವನ ಸರಿಗೆಯ್ವ

೧೪

ಸೊಬಗಿಗೆ ಬೀಡಿಹ ಪಡುವಣ ಕಡಲಿನ
ಬೆಡಗಿನ ಮಾಲೆಯಲಿ ಅಲೆಯುತಿರೆ
ಬಿಡಿಮಿಡಿಗೊಂಡಿಹ ನನ್ನ ಮನವದು
ಒಡನೆಯೆ ಸಂತಸವೈದುತಿರೆ

೧೫

ನಕುಸಿಯು ಸಿಕರವ ಸಿರುಕಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ
ಕಾಣೆನು ಗುಣಗಳ ಜೋಡಣೆಯ

ಮುಗಿಲು.

ಕಂಡೆನು ಜೀವನ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೆ
ಕವಿಗಳು ಕಾಣದ ಮೋಹವನು

೧೬

ಮಲೆನಾಡಿನ ನಟ್ಟಡವಿಯು ಜೀವನ
ಬೆಡಗನು ಕೆಡಿಸುಡಿಗೆಯ್ಯುತಿಹ
ಬೆಡಗಿನ ಗರುವಿಕೆ ಪಡೆದಿಹ ಪಕ್ಷಿಯು
ಪಡೆಯುವೆ ವಿಧಿ ತಾ ಬಿಟ್ಟಿಹನೊ?

೧೭

ಸೋಗೆಯ ನೇರುವ ಭರದಲಿ ಸರಸತಿ
ವರನನು ಮಾರುತ ಸ್ವರದಿಯೆ
ನವಿಲಿನ ಚಲುವನು ಚಾಚಿಸೆ ಜೀವನ
ಬಿನದಕೆ ನಾಡಿದನೇಂ ಬಿದಿಯು?

೧೮

ಬಗೆಬಗೆಬಣ್ಣದ ಜೋನ್ರನ ಕುಂಚವು
ಬರೆಯುವ ಭರದಲಿ ಧರೆಗುರುಳೆ
ಬೀಗುವ ಜೀವನ ಕಾಯುವ ಕಳೆಯನು
ತಳೆಯುತ ಬಿದಿಯನು ಪೊಗಳುವುದೊ?

೧೯

ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವು ಮಾಸ್ವಮನೋಹರ
ಮಾಯೆಯ ಮಾಟದಮನೆತೆರೆಗೆ
ಕಾವ್ಯದ ಕವಿಕಲ್ಪನೆಯಲಿ ಕಾಣದೆ
ಕಾನನಕೈದುತ ಕಾಣುವುದು

೨೦

ನೀಲಾಂಬರನೆಳೆಮಿಂಚಿನ ಹೊಳಪಿನ
ಯೋಗಿಯು ಕಣ್ಣಿನ ತೇಜವನು

ಮುಗಿಲು.

ಅಡಗಿಸಿ ಅಡರುವ ಕಣ್ಣಿನ ತೇಜವೆ
ನೀ ಮಲಿನಾಂಶಿಸ ಯೋಗಿಯಲಿ

೨೧

ಕಾವ್ಯಮನೋಹರಕಾಮುಖಾಸವು
ಕೆಡಕದು ನಾಂಗೆ ಕುಸಲಿಯುದೆ
ಧರಣಿಯ ಬಿಗತತಿಯುಮನೆನು ಜರಿಸುವ
ಮಾಂಸನೆ ಜೀವಗೆ ನುಸಣಾವನು

೨೨

ಮಾಂಸಕೆ ಮೆಚ್ಚಿದ ವಾಸನ ಕೋಟಿಯು
ಪ್ರೇಮದೆ ನಿನ್ನಯ ಮಾಂಸವನು
ಮಾಂಸಕೆ ಮಿಗಿಲದು ಬುದ್ಧಿಗೆ ಮೂಲಿಕೆ
ಮೀರಿದ ಜೇನಿಗೆ ಮಾರಿಯದು

೨೩

ಸಾರುತ ಸವಿಯುವ ತೋಷಕೆ ಸೋವೃತ
ಸವಿಯುತ ಸುತ್ತಲಿ ಸತ್ತಿರುದು
ಬೆಳವನ ಪೆಲುವನು ಪರಿಹರಿಸಿರುವ
ಮುನ್ನನೆ ಗೆಯ್ದುದ ಪಾಪವಿದು

೨೪

ಆಡಿಕೆ ದಿನವಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಕ್ಕಿಗೆ
ಹೋಗಲು ಹಾಡನು ಹಾಡುತಿಹ
ಬೇಡಿದ ಬಯಕೆಯ ನೀಡುವ ನಿನ್ನಯ
ಬೀಡನು ನೋಡಲು ಓಡುತಿಹೆ

೨೫

ತೀವಿದ ರಾಗದ ವೇಗದ ಸಿಟ್ಟಿಗೆ
ನಲಿಯುತ ತೊನೆಯುತ್ತಲಿಯುವೆನು

ರಾಗದ ಸಿಟ್ಟನೆ ಸಿಡುಕಿಸಿ ಬೇಟೆಗ
ಕೋವಿಗೆ ಗುರಿಯಿಟ್ಟೆಳೆಯುವನು

೧೬

ಬವರದ ಸುಳಿಯೊಳು ಭುವನವು ಸಿಲುಕಿರೆ
ಪ್ರೇಮಿಯನೆಲ್ಲಿಯು ಕಾಣದಿಹೆ
ಈಡಿನ ಸುರಿಮಳೆ ಗಡಣಕೆ ಸಿಲುಕಿರೆ
ಪ್ರೇಮಿಯು ಹಗೆಯಿಂದೋಡುತಿಹೆ!

೧೭

ಸವಿನೋಟದ ಒಳಸಂಚಿನ ಸೆರಗಿನ
ಮುಸುಕಿನ ಮಾನವ ನಾನಲ್ಲ
ಸವಿನೋಟದ ಒಳಮಿಂಚಿನ ಹೊಳಪಿನ
ಕಳೆಯನು ತಿಳಿಯಲು ನಾನಿಹೆನು

೧೮

ಸಿಕ್ಕಿಲೊ ಜೀವವೆ ಸಿಕ್ಕಿಲೊ ಮೊರೆಯೋ
ಸಿಕ್ಕಿಲಿ ನಲಿಯುತ ನೋಡುವೆನು
ಚೆದರಿದ ನೋಟದೆ ಘರ್ರನೆ ಹಾರಲು
ಬಳಲಿದ ಬೇಟೆಗ ನಾನಲ್ಲ

೧೯

ಸತ್ಯದ ಶಿವವನು ಸುಂದರತನವನು
ಮನದಲಿ ಮೊಳೆಯಿಪ ಮಳೆಯನ್ನು
ತೊರೆಯುತ ಬೆಳವಲ ಪೊಳಲನು ಸೇರುತ
ಆಳಲಿಗ ಗೆಳೆಯನ ತಣಿಪದಿಹೆ

೨೦

ಪಡುವಣ ಬೆಟ್ಟದ ಬೆಡಗಿನ ಸೆರಗಿನ
ಕಂಪರದಿಂಬಿನ ಮಂದಿರಕೆ

ಗೆಣೆಯರ ಗಡಣದೆ ಬಿಸಪದೆ ಸಾಗಿರೆ
ಸೆಳೆಯಿತು ನಿನ್ನಯ ದನಿಯೊಂದು

೩೧

ಗೆಳೆಯರು ಮೂದುತಿ ದಪುರಸಕೇಳಸುತ
ವಲಿಯುವನೊಲುಮೆಯೊಳೊಳಸೇರಿ
ಮಣಿಯದ ನೊಗದಿಂ ಮೂದುತಿ ನೋಡಿದೆ
ಮನವದು ನಿನ್ನಯ ಬಳಸೇರಿ

೩೨

ಇಂದಿಗು ಅಂದಿನ ಕಂದರದಿಂಬಿನ
ಕಾಸಿನ ದನಿಯೇ ಕೇಳುತಿದೆ
ಸುಖದುಃಖಂಗಳ ಮೋಳಕೆ ಸಿಲುಕದ
ನಿನ್ನಾ ಸೊಲ್ಲುಲಿ ಸೆಳೆಯುತಿದೆ

೩೩

ಕಾಲನು ಕಾಯದ ಬಾಳಿಕೆ ಸೀಮೆಯ
ಸೊಂಪನು ಸೂರೆಯ ಗೆಯ್ದಿಹನೊ !!
ಬೇಟೆಯ ತೀಟಕೆ ಅಲಸದ ಮನುಜನು
ಈಡಿಗೆ ಮುದುಪನು ಮಾಡಿಹನೊ !!

೩೪

ತಾಣವ ತೊರೆಯುತ ಗಾನವ ಗೆಯ್ಯುತ
ಸ್ವೈರದ ಸೀಮೆಯ ಸಾಗಿಹೆಯೊ !!
ಕಾಣೆನು ನಿನ್ನಯ ಇರವನು ಸಾವನು
ಕಾಣುವೆ ಮಾಣದೆ ದನಿಯನ್ನೆ

೩೫

ಕಳೆವುವು ದಿನಗಳು ಋತುಗಳು ಕಳೆವುವು
ಕಳೆವುವು ಯುಗಗಳು ವಿಶ್ವದಲಿ

ಬಡವರ ಕಾಮಧೇನು.

೧

ನಾ ಕಂಡ ಜೀವಿಯನು ಭೂಖಂಡವೆಲ್ಲ
ನೂಕೆಂದು ನುಡಿಯುತಿದೆ ಯಾಕೆಂದು ಕಾಣೆ
ಬಾಲ್ಯದಲಿ ಪಶುಗಳನು ಸಲಹುತ್ತ ಬೆಳೆದೆ
ಬಳಿಕೆಯಾಗಿಹ ಪ್ರಾಣಿಬಳಗಂಗಳರಿದೆ
ವನಮೃಗಖಗಂಗಳನು ನೋಡುತ್ತ ನಲಿದೆ
ಜನಪದಂಗಳನೆಲ್ಲ ಬಳಸುತ್ತ ತಿಳಿದೆ
ನಾ ಕಂಡ ಜೀವಿಯನು ಭೂಖಂಡವೆಲ್ಲ
ನೂಕೆಂದು ನುಡಿಯುತಿದೆ ಯಾಕೆಂದು ಕಾಣೆ

೨

ಬೇಡಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಮೆಲುತಿರುವ ಪ್ರಾಣಿ
ಬೇಕಾದ ಗವ್ಯಗಳ ಗೆಯ್ಯುತಿಹ ತ್ರಾಣಿ
ಕಡಿದಾದ ಗುಡ್ಡದಲಿ ಸಿಡಿದಾಗಿ ನಡೆವ
ಬಿರುಸಾದ ಮರಳಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಸುಳಿವ
ನಾ ಕಂಡ ಜೀವಿಯನು ಭೂಖಂಡವೆಲ್ಲ
ನೂಕೆಂದು ನುಡಿಯುತಿದೆ ಯಾಕೆಂದು ಕಾಣೆ

೩

ಇರುಕಾದ ಸರುವಿನೊಳು ಸರನಾಗಿ ಸಾಗಿ
ಎರೆಯುಂಗೆ ತೋಷವನು ಬೀರುತ್ತ ಸಾರಿ
ಪರಿಚರ್ಯೆಕ್ಕೈಕೊಂಬ ಪರಿಯನ್ನು ಕಳೆದು
ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮವನು ಮನದಿಂದ ಮಾಳ್ಪ
ನಾ ಕಂಡ ಜೀವಿಯನು ಭೂಖಂಡವೆಲ್ಲ
ನೂಕೆಂದು ನುಡಿಯುತಿದೆ ಯಾಕೆಂದು ಕಾಣೆ

೪

ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೇರುವ ಪರಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು
ಕೊರಗುತ್ತ ಕರಗದಲಿ ಮನವನ್ನು ಬಿಗಿದು

ಎರೆಯಂಗೆ ಎರೆಯಳಿಗೆ ಹರುಷವನು ತರುವ
ಕಷ್ಟದಿಂ ಕಾಯುವನು ನೂಕುತ್ತ ನಡೆವ
ನಾ ಕಂಡ ಜೀವಿಯನು ಭೂಖಂಡವೆಲ್ಲ
ನೂಕೆಂದು ನುಡಿಯುತಿಹೆ ಯಾಕೆಂದು ಕಾಣೆ

೫

ಕಲ್ಲನ್ನು ಕಾಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಹೊರೆಯ
ಮಣ್ಣನ್ನು ಮುಂತಾಗಿ ಒಯ್ಯುತಿಹ ಪರಿಯ
ಕಾಸನ್ನು ಕಳೆಯದಲೆ ಸಾಕುತಿಹ ಬಗೆಯ
ಪರುಜೀವ ಕೋಟಿಯಲಿ ಬಡಜನರ ಸಿರಿಯ
ನಾ ಕಂಡ ಜೀವಿಯನು ಭೂಖಂಡವೆಲ್ಲ
ನೂಕೆಂದು ನುಡಿಯುತಿಹೆ ಯಾಕೆಂದು ಕಾಣೆ

೬

ಗುಜರಾತ ನಾಡಿನಲಿ ಜನರಾಡಿಕೊಳುವ
"ರಾವಣನ ಗಡಿಯಾಳ" ಬಿರುದಾಗಿ ಮೆರೆವ
ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಾಸಿನಲಿ ಪರಮನನು ಸ್ಮರಿಸಿ
ಧರೆಗೊಂದು ಗಡಿಯಾಳ ತೆರನಾಗಿ ಮೆರೆವ
ನಾ ಕಂಡ ಜೀವಿಯನು ಭೂಖಂಡವೆಲ್ಲ
ನೂಕೆಂದು ನುಡಿಯುತಿಹೆ ಯಾಕೆಂದು ಕಾಣೆ

೭

ಸ್ವರವನ್ನು ಕರ್ಕಶದ ಕಣೆಯಿಂದು ಬಗೆವ
ಮರವೆಯನು ಬಡಪಾಯಿ ಮತಿಯಿಂದು ತಿಳಿವ
ಗುರುತರದ್ರೋಹವನ್ನೆಸಗುತ್ತ ನರರು
ಮನಬಂದ ತೆರದಲ್ಲಿ ಮೂರುತ್ತಲಿರುವ
ನಾ ಕಂಡ ಜೀವಿಯನು ಭೂಖಂಡವೆಲ್ಲ
ನೂಕೆಂದು ನುಡಿಯುತಿದೆ ಯಾಕೆಂದು ಕಾಣೆ

ಮುಗಿಲು.

೪

ಮಾನವ ಹಸುಳೆಯು
    ಮನ್ನಣೆಪಡೆಯುದೆ
        ವನಕೇಸರಿಹುಲಿಕರಡಿಗಳ
ಹನನಾಟೋಪಕೆ
    ಹೈರಣವಾಗುತ
        ವನಗಿರಿಗವಿಗಳನಾಶ್ರಯಿಸೆ

೫

ಹೊಳೆಯಿತು ಜೀವನ
    ಕಲಹದ ಬೀಜವು
        ಆಳಲಿಗೆ ಸಿಲುಕಿದ ಮಾನವಗೆ
ಆಳವಿಯು ಸುಳಿಯೊಳು
    ಗೆಲವನು ಕಾಣಲು
        ಮೊಳೆದವು ಕಲಿಗಳ ಮೇಳಗಳು

೬

ಸಮರದ ಸುಳಿಯೊಳು
    ಸವನಗಳಿದ್ದವು
        ಸಮರದ ಸುಳಿಯೊಳು ಹಳ್ಳಿಗಳು
ಸಮರದ ಸುಳಿಯೊಳು
    ಪೊಳಲುಗಳಿದ್ದವು
        ವಸುಮತಿಯುವಯಿಸೆ ಸಮರದಲಿ

೭

ಜೀವನ ಕಲಹದ
    ಘೋರಾಕಾರವು
        ನಗರದ ನೆಳಲಲಿ ನೋಡುತಿರೆ.

ಮುಗಿಲು

ಒಗುಮಿಗೆಯುಗುತಿಹ
    ಕಾರಣಕಾಣಲು
        ಕನಸಿನ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಸಾಲದಿದೆ

೮

ಸಿರಿಸಂಪತ್ತಿನ
    ಪುರಜನವೆಲ್ಲವು
        ಮೆರೆಯಲು ಮುಗಿಲನು ಮಾರ್ಮಲೆವು

ಅಡರುವ ನೆಲೆವನೆ
    ಗಡಣವ ನೋಡಲು
        ಬಡವರ ಕೊಳೆ ಸಿಡಿಮಾಡುತಿದೆ

೯

ಆಳುಮಗಂದಿರ
    ಸಾಲನು ಸೇರಲು
        ಕಾಲನ ಕಳಸವು ಕಾಣುತಿದೆ

ಕುದಿಯುವ ಕೋಪಕೆ
    ಕರಗುವ ಕರುಳಿಗೆ
        ಕೊನೆಯನು ಕಾಣೆನು ಮುಗ್ಧತೆಗೆ

೧೦

ಪೇಳುವುದಾರಿಗೆ
    ಆಳುಮಗಂದಿರ
        ಗೋಳನು ಪೊಳಲಿನ ಜನರಿಂಗೊ ?

ಕೇಳರು ಕೇಳರು
    ಕಂಡರು ನೋಡರು
        ನೋಡಿಯು ನೆಟ್ಟನೆ ನಡೆಯುವರು

೧೧

ಕಾಣೆನು ಸೊಗವನು
    ಜನಸಾಮಾನ್ಯದೆ
        ಮೋಣದ ನಿರುಕಿಸಿ ಕಾಣುತಲಿ
ಕಂಡೆನು ಸುಲಿಯುವ
    ಜನಮಂಡಲವನು
        ಕಾಣದ ಕೇಳದ ಕವನದಲಿ

೧೨

ಪುರಗಳ ಸುತ್ತಿದೆ
    ಜನಗಳ ಒಲಿಸಿದೆ
        ಕನಸಿನ ಪದಗಳ ಪೇಳಿದೆನು
ಕವನದ ಮಾತಿನ
    ಕವಣೆಯು ಜನರನು
        ಹುಲಿಸರಿ ಮನವದು ಬಾರದಿರೆ

೧೩

ಪುರಜನವೃಂದದ
    ಕರಣೆಯು ನಿರುಕಿಸೆ
        ಸ್ವಾರ್ಥಸಮಾಧಿಯ ಸೀಮೆಯಲಿ
ಸರಿಗೊಳ್ಳದೆ ಮನ
    ಕರಗುವ ಬಗೆಯಲಿ
        ಜಗವನು ಮೆಚ್ಚಿಪ ಜನಕಾಣೆ

೧೪

ಸುಂಟರ ಗಾಳಿಯು
    ಕಾಣುವೆನೊಂದೆಡೆ
        ಕಂಪಿತ ಕಾಮಿನಿ ಸೆರೆಗಯ್ವ

ಮುಗಿಲು.

ಬಂಟರ ಬವಣೆಯು
ನೋಡುವೆನೊಂದೆಡೆ
ಜೀವನ ಕಲಹಕೆ ಬಿಸುಸುಯ್ವ

೧೫

ಓರೆಯ ಪ್ರೀತಲಿ
ಒಣೆಲಿನ ತರುಣೆಯು
ನಾಣನು ಬಿಟ್ಟಿಹ ನಡೆಯನ್ನು
ನೋಡುವೆ ಪ್ರೀತಲಿ
ಗೂಡಿನ ತರುಣನ
ಮೋಣವೊ ನಗರದ ಸಂದಿಯುಳಿ

೧೬

ಬಾಳಿನ ಗೋಳಿಗೊ
ಬಾಳಿನ ಗೆಲುವಿಗೊ
ಕಾಲದ ಮಹಿಮೆಗೊ ನಾರಿಯರ
ಮೇಲಣ ಕೇಳಿಗಣ
ವರ್ಗಗಳೆಲ್ಲವೆ
ಪ್ರೇಮಿನ ಪ್ರಾವೆ ಪ್ರಗಿಸುವರು

೧೭

ವ್ಯಸನಸಮಾಧಿಯೊ
ಕೊನೆದಲೆಮಾಡುತ
ವಸುಮತಿವನಿತಾಂಗಣಗಳನು

ಮದಿರಾ ಪಾನದ
ಮದಿಸಿದ ಮಳೆಯನು
ಕಂಡವ ತುಂಡಿನ ದಿಂಡೆಗಳ

೧೮

ಕಡಿಕಡಿವಗಿಯುವ
ತುಡಿತುಡಿದೇಳುವ
ಮಿಡಿಮಿಡಿದಮರುವ ಜನಗಣವೆ
ಹಣವಜ್ವರಣೆಯು
ಭೀಕರ ರಾಕ್ಷಸ
ರೂಪವು ತಾಂಡವನಾಡುತಿದೆ

೧೯

ಪುರವೇ ತಿರೆಯಲಿ
ನರಕದ ಬೀಡವು
ನರಕವು ನೆಲದಲಿ ಕಾಣದಿರೆ
ಕರೆಯುವ ಕೇಳುವ
ಜನರನು ಕಾಣೆನು
ಅಳಲಿಗ ನೆಳಲನು ಹಾಕೈಸೆ

೨೦

ವಿಧವಾಸದನವ
ಕಾಂಜೆನು ನಗರದ
ನೀತಿಯು ತಳವಡಿಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ
ಅಟ್ಟವನಪರುತ
ಪಾಪದ ತಾಪದ
ಮನ್ನೆಯರನು ನಾ ನೋಡುತಿಹೆ

೨೧

ಕ್ರೂರ ಮನುಷ್ಯರ
ಹೀರಕಮತ್ಸ್ವವ
ಸಾರುವ ವಿಧವಾಸದನಗಳ

ಮುಗಿಲು.

ನೀತಿಯು ಗುಣಯುತ
ಅರಿಯಲು ಮರುಗುವೆ
ಜಾತಿವಿಶೇಷದ ಮಹಿಮೆಯಲಿ

೨೨

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆ
ತುಂಬುತ ತುಳುಕುವ
ಮಹಿಳೆಯು ಪ್ರೇಮದಲಿ ಅಳಿಯುತಿರೆ

ಮಾತೆಯು ಸೀತೆಯು
ಜಿಲಿನೆಲಿಕಂಸಂ
ಸೂಸುತ ಸೆಣಸುವ ಸತಿ ವಿರಳ

೨೩

ಅಬಲಾವಿದ್ಯಾ
ಶಾಲೆಯು ಸಾರುತ
ತುಂಬಿದ ತೋಷಕೆ ವ್ಯೆಮರೆವೆ

ಸುಲಭಾ ಸೀತಾ
ಕಾಂತಾಮಣಿಗಳ
ಹೋಬಸು ಕಾಣಲು ಹಾತೊರೆವೆ

೨೪

ಜನರಾಡಳಿತದ
ಘನತರ ಸಂಸ್ಥೆಗ
ಳನು ಸಂದರ್ಶಿಸೆ ಸಂತಸವೆ

ತೋಷವು ಮಾಸಿತು
ಚಿಂತೆಯು ಮುಂಚಿತು
ಜಾತಿಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವು ಪೀಡಿಸಿಯೆ

೨೫

ಆಹಾ! ಘಾಂತ
ಮಾತೆಯು ಮೊದಲಿನ
ತಾಪಸ ವನಗಳ ಶಾಂತಿಸೆಲೆ

ಸಂಚಿನ ಹೊಂಚಿನ
ಪಡುವಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿ
ಬಂಡವ ಬಡುಳ್ಕೆ ಬಯಲಾಯ್ತು !!

೨೬

ಶಾಂತಿಯು ಪಾಠದ
ಅಡಿಗಲ್ಲಾಗಿಹ
ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮಗಳ ವಿದ್ಯೆಯನು

ಬಸಿಸಿ ಸತ್ತ್ವದ
ಶಿವಸೌಂದರ್ಯದೆ
ಸಲಹಿದ ಘನತರಋಷಿಗಳನು

೨೭

ಕಾಣೆನು ಪ್ರಾಚೀನ
ಕಲೆಗಳ ನಿಲಯವೆ
ಕಾಣೆನೆ ಮಾಣದೆ ಕಲಹಗಳ

ಕೆಸರ್ಗಲ್ಲಾಗಿಹ
ಹೊಸಪರಿ ಬಲುಸವಿ
ಮುಸುಕಿನ ಮಾಟವ ವಿದ್ಯೆಯನು

೨೮

ಕಾಣದೆ ಕರ್ಮವ
ಭೂಮಿಯ ಮರ್ಮವ
ಪರಿಕಿಸೆ ಪರಿಪರಿ ದೃಷ್ಟಿಯೊಳು

ಪ್ರೇಮದ ಸೆಳೆಯಿಂ
ತ್ಯಾಗದ ತೊರೆಯಿಂ
ಗರ್ಜಿಪ ಭೋಗದ ಸಾಗರದೆ

೨೯

ಸಮರಸಮೆಂಬರು
ವಸುಮತಿಯುದಯಕೆ
ಸಮರಮದಲ್ಲವು ಸರ್ವೇಶ
ಕಲಹಂಗಳ ಸಮ
ರಸಮೊದಗಾದಲು
ವಸುಮತಿಯೊಸಗೆಯ ಸಾರುತಿದೆ

ಬಡವರ ಕಾಮಧೇನು.

೧

ನಾ ಕಂಡ ಜೀವಿಯನು ಭೂಖಂಡವೆಲ್ಲ
ನೂಕೆಂದು ನುಡಿಯುತಿಹೆ ಯಾಕೆಂದು ಕಾಣೆ
ಬಾಲ್ಯದಲಿ ಪಶುಗಳನು ಸಲಹುತ್ತ ಬೆಳೆದೆ
ಬಳಿಕೆಯಾಗಿಹ ಪ್ರಾಣಿಜಗಂಗಳಿಂದೆ
ವನಮೃಗಖಗಂಗಳನು ನೋಡುತ್ತ ನಲಿದೆ
ಜನಪದಂಗಳನೆಲ್ಲ ಬಳಸುತ್ತ ತಿಳಿದೆ
ನಾ ಕಂಡ ಜೀವಿಯನು ಭೂಖಂಡವೆಲ್ಲ
ನೂಕೆಂದು ನುಡಿಯುತಿಹೆ ಯಾಕೆಂದು ಕಾಣೆ

೨

ಬೇಡಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಹೊರುತಿರುವ ಪ್ರಾಣಿ
ಬೇಕಾದ ಗೆಯ್ಮೆಗಳ ಗೆಯ್ಯುತಿಹ ತ್ರಾಣಿ
ಕಡಿದಾದ ಗುಡ್ಡದಲಿ ಸಿಡಿದಾಗಿ ನಡೆವ
ಬಿರುಸಾದ ಮರಳಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಸುಳಿವ
ನಾ ಕಂಡ ಜೀವಿಯನು ಭೂಖಂಡವೆಲ್ಲ
ನೂಕೆಂದು ನುಡಿಯುತಿಹೆ ಯಾಕೆಂದು ಕಾಣೆ

೩

ಇರುಕಾದ ಸರುವಿನೊಳು ಸರಸಾಗಿ ಸಾಗಿ
ಎರೆಯಂಗೆ ತೋಷವನು ಬೀರುತ್ತ ಸಾರಿ
ಪರಿಚರ್ಯೆಕೈಕೊಂಬ ಪರಿಯನ್ನು ಕಳೆದು
ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮವನು ಮನದಿಂದ ಮಾಳ್ಪ
ನಾ ಕಂಡ ಜೀವಿಯನು ಭೂಖಂಡವೆಲ್ಲ
ನೂಕೆಂದು ನುಡಿಯುತಿಹೆ ಯಾಕೆಂದು ಕಾಣೆ

೪

ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೇರಿರುವ ಪರಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು
ಕೊರಗುತ್ತ ಕರಗದಲೆ ಮನವನ್ನು ಬಿಗಿದು

ಮುಗಿಲು

ಎರೆಯಂಗೆ ಎರೆಯಳ್ಗೆ ಹರುಷವನು ತರುವ
ಕಷ್ಟದಿಂ ಕಾಯುವನು ನೂಕುತ್ತ ನಡೆವ
ನಾ ಕಂಡ ಜೀವಿಯನು ಭೂಖಂಡವೆಲ್ಲ
ನೂಕೆಂದು ನುಡಿಯುತಿದೆ ಯಾಕೆಂದು ಕಾಣೆ

೨

ಕಲ್ಲಿನ್ನು ಕಾಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಹೊರೆಯ
ಹುಲ್ಲಿನ್ನು ಮುಂತಾಗಿ ಒಯ್ಯುತಿಹ ಸಿರಿಯ
ಕಾಸನ್ನು ಕಳೆಯದಲೆ ಸಾಕುತಿಹ ಬಗೆಯ
ಪರಜೀವ ಕೊರಳಿಯಲಿ ಬಡಜನರ ಸಿರಿಯ
ನಾ ಕಂಡ ಜೀವಿಯನು ಭೂಖಂಡವೆಲ್ಲ
ನೂಕೆಂದು ನುಡಿಯುತಿದೆ ಯಾಕೆಂದು ಕಾಣೆ

೩

ಗುಜರಾತ ನಾಡಿನಲಿ ಜನರಾಡಿಕೊಳುವ
"ರಾವಣನ ಗಡಿಯಾರ" ಹೆಸರಾಗಿ ಮೆರೆವ
ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಾಸಿನಲಿ ಪರಮನನು ಸ್ಮರಿಸಿ
ಧರೆಗೊಂದು ಗಡಿಯಾರ ತೆರನಾಗಿ ಮೆರೆವ
ನಾ ಕಂಡ ಜೀವಿಯನು ಭೂಖಂಡವೆಲ್ಲ
ನೂಕೆಂದು ನುಡಿಯುತಿದೆ ಯಾಕೆಂದು ಕಾಣೆ

೪

ಸ್ವರವನ್ನು ಕರ್ಕಶದ ಕಣೆಯಿಂದ ಒಗೆವ
ಮರವೆಯನು ಬಡಪಾಯಿ ಮತಿಯಿಂದ ಕಳೆವ
ಗುರುತರದ್ರೋಹವನ್ನೆಸಗುತ್ತ ನರರು
ಮನಬಂದ ತೆರವಲ್ಲಿ ದೂರುತ್ತಲಿರುವ
ನಾ ಕಂಡ ಜೀವಿಯನು ಭೂಖಂಡವೆಲ್ಲ
ನೂಕೆಂದು ನುಡಿಯುತಿದೆ ಯಾಕೆಂದು ಕಾಣೆ

ಮುಗಿಲು.

೮

ಆರಯ್ಕೆ ಹಾಲುಂಡಪರಿಯಂದ ತೀವು
ವಿಹರಿರ್ದ ಬಾಲಗ್ರಹಂಗಳನು ತರಿವು
ಸೇರಿರ್ದ ಕಾಲನುರು ಸಂಕಲೆಯ ಕಡಿವು
ಕಟಿದಿರ್ದ ಶಿಶುವನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ನಗೆಪ
ನಾ ಕಂಡ ಜೀವಿಯನು ಭೂಮಿಂದವೆಲ್ಲ
ನೂಕೆಂದು ನುಡಿಯುತಿದೆ ಯಾಕೆಂದು ಕಾಣೆ

೯

ಕಿವಿಸೆಟ್ಟಿಗಟ್ಟಿರುವ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ
ಬೆರಗಾಗಿ ಮನದಲ್ಲಿ ಮುದದಿಂದ ಕೂಡಿ
ಮೂಡಿರ್ದ ಬಾಳೆಗಳ ಗೊನೆಯಂತೆಕಾಂಬ
ತುಂಬಿರ್ದ ಸರಳತೆಯು ತುಳುಕುತ್ತಲಿರುವ
ನಾ ಕಂಡ ಜೀವಿಯನು ಭೂಮಿಂದವೆಲ್ಲ
ನೂಕೆಂದು ನುಡಿಯುತಿದೆ ಯಾಕೆಂದು ಕಾಣೆ

೧೦

ಮಹಾತ್ಮ ಯೇಸುವನು ಹೊರೆಯಾಗಿಯೊತ್ತ
ಹಿರಿದಾದ ಸ್ವರ್ಗಕೆ ಸೇತುವಾಗಿ ನಿಂತ
ಗಂಗಾತರಂಗಗಳ ತಟಗಳಲಿ ಮಿಂದು
ಕಂಗೊಳಪ ಹಿಮಗಿರಿಯ ದರಿಗಳಲಿ ನಿಂದು
ನಾ ಕಂಡ ಜೀವಿಯನು ಭೂಮಿಂದವೆಲ್ಲ
ನೂಕೆಂದು ನುಡಿಯುತಿದೆ ಯಾಕೆಂದು ಕಾಣೆ

೧೧

ತಿಪ್ಪೆಯುಪ್ಪರಿಗೆಗಳ ಹೊಲಬನ್ನು ತೀವು
ಬಡವಂಗೆ ಸಿರಿಕಾಮಧೇನುವಾಗಿರುವ
ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮವನು ಕಲಿಸುತಿಹ ಋಷಿಯ
ಸತ್ಕಾರ್ಯ ಮಹಿಮೆಯನು ಸಾರುತಿಹ ಸಿರಿಯ
ನಾ ಕಂಡ ಜೀವಿಯನು ಭೂಮಿಂದವೆಲ್ಲ
ನೂಕೆಂದು ನುಡಿಯುತಿದೆ ಯಾಕೆಂದು ಕಾಣೆ

ಬಗನಿಯ ಮರ.

೧

ಇರುಳಲಿ ಅಗ್ನಿಯು ರಕ್ಷನಲಿ ಬರುತಿರೆ
ಘೋರಾರಣ್ಯದ ಮಧ್ಯದಲಿ
ಅರಜ್ಬೈಲಿಸ್ನನ ಗುರುತರ ವನಗಿಂ
ದರಿಯಲಿ ರಥವದು ಸಾಗಿದಿರೆ

೨

ಕೊರಗುತ ರೇಗುತ ಮರುಗುತ ಪೊರಮಡೆ
ಬನಸಿರಿ ಬಗನಿಯ ಬನಗಳನು
ಕಾಣುತ ಸನಿಹದೆ ಕುಣಿಯುವ ಮನದಿಂ
ಮಾಣದೆ ಮನದಣಿಯಿಂ ನೋಡೆ

೩

ಗೊನೆಗಳ ಸೊಂಪಿನೊ ಹೆಡೆಗಳ ಬೆಡಗಿನೊ
ಚಮರಿಯ ಹೋಲುವ ಜಡೆಗಳವೊ
ಕಳಸದ ಕೇತುವ ಹೋಲುವ ಕವಲಿನ
ಎಳೆಗರಿ ಬೆಳಸಿರಿ ಹೊಳಪುಗಳೊ

೪

ತಳೆದಿಹ ಚಲುವಿನ ಗರಿಗಳನಾರಯೆ
ವಿಧಿ ತಾ ವೇದವ ಬರೆವುದಕೆ
ಪೂರ್ವದೆ ಧರಿಸಿದ ಗರಿಗಳ ಧರೆಯೊಳು
ನರರಿಗೆ ಮೊರೆಕೊಳೆ ತೋರಿದಿಹನೊ

೫

ಎಲೆ ಗರಿ ನೀನಿಳೆಯೊಳು ನೆಲಸಿರದಿರೆ
ಬಳಕೆಯ ಸೊಲ್ಲನು ಬರೆದಿರಿಸಿ
ಇಳೆಯೊಳು ಕಲೆಗಳ ಹೊಲಬನು ತಿಳಿಸುತ
ಬೆಳಸುವ ಗೆಳೆಯನ ಕಾಣದಿಹೆ

ಮುಗಿಲು.

೬

ತೂಕದ ದಂಡೆಗೆಗೊನೆಕೆಯು ದಿಂಡಿಗೆ
ಈಸಿನ ಕಸುಪಿನ ಕಂಬಿಂಗೆ
ಹೊಲವನು ಪಸನವ ಮಾಡುವ ಹಲಿಗೆಗೆ
ಕಸುವನು ಕೊಡುತಿಹ ಕೋಲಿಂಗೆ

೭

ನೇಗಿಯು ಹಲಿಗೆಗೆ ಅಣೆಗಳ ಕೋಲಿಗೆ
ಮಿಂಚಿನ ದೀಪದ ಕಂಬಿಂಗೆ
ಕೆಚ್ಚಿಂ ಕೂಡಿರೆ ಬಳಸುವ ಕೆಲಸಕೆ
ಬಲುಹಿತ ಗೆಯ್ಯುತ ಬಾಳುವುದು

೮

ಮದಿರಾ ಪಾನವ ಪದುಳದೆಯೊದಗಿಪ
ಸದನವೆ ಪಸುಧೆಗೆ ತಾನಾಗೆ
ಕೆದರಿದ ಗರಿಗಳ ಸಂದಿನ ಗೊನೆಗಳು
ಮದನನೆ ಮನಸಿನ ಮರಹುಗಳೊ

೯

ಸಖಿಗಳ ಸೇರುವ ಸದನಕೆ ಸೊಂಪಿಡೆ
ಚೆಪಗಿನ ತಡೆಗಳ ತೊಡಹುಗಳ
ಕೊಡಿಸಲು ಜನಪದ ಜನಗಳ ಮನವನು
ಬಿಡದಲೆ ಬಲ್ಪಿಂ ಸೆಳೆಯುವುದು

೧೦

ಬಾಳೆಯ ಸುಳಿಯಲಿ ಏಳುವ ಗೊನೆಯಿಂ
ಬಾಳೆಗೆ ಬಾಳಿನ ಕೊನೆಯಹುದು
ಸುಳಿಗೊನೆಯೇಳಲು ಬಗನಿಯ ಮರಕದು
ಭವಸಂಸಾರದ ಕೊನೆಯಹುದು

೧೧

ಎಲೆ ಮರ ಜನಹಿತ ಮನದಿಂ ಮಾಡುತ
ಜನಪದ ಜನಗಳ ಮನವೊಲಿಪೆ
ಜೀವನು ಕೊಚ್ಚುತ ಕೊರಳನು ಹಿಚುಕುವ
ನರರನು ನೋಡಿಯು ನಗುತಿರುವೆ

ಕೋಗಿಲೆ.

೧

ಬಾರೆಲೆ ಕೋಗಿಲೆಯುಲಿಯುತ ಬನದೊಳು
ತಾರೆಲೆ ಮೋದವ ಮೇದಿನಿಗೆ
ಹಾಡೆಲೆ ಬಹುವಿಧ ರಾಗದೆ ನರರನು
ತೇಲಿಸಿ ಕುಣಿಸೆಲೆ ಲೀಲೆಯಿಗೆ

೨

ಕುಡಿಗೊನರೆಲ್ಲವು ಗಿಡಗಳ ಮಡಲೊಳು
ಬಿಡದಲೆ ಕಾಣುವೆ ಕೋಗಿಲೆಯೆ
ತಡವನು ಮಾಡದೆ ಒಡನೆಯೆ ನಯನುಡಿ
ಬೆಡಗನು ಬಿಡಿಸೆಲೆ ಬಿಂಕದಲಿ

೩

ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲನು ನಲವಿಂದಿಹುತಿದೆ
ಮಾಗಿಯು ಮುಗ್ಗುತ ಮುಡಿಯುತಿದೆ
“ಕುವ್ವೋಽಕುವ್ವೋಽ” ಸವಿದನಿ ಸೂದೆಯನು
ಬೀರುತ ಬಾರೈ ಕೋಗಿಲೆಯೆ

ಮುಗಿಲು

೧

ಕೇಳವೆ ಕೇಳವೆ ಕೆಲಬಲಕುಲಿಯುವ
"ಕೂಽವೊ ಕೂಽವೊ" ಮೆಲುದನಿಯು
ವಸಂತ ಸಮಯವು ಸಮನಿಸಿದೊಸಗೆಯು
ವಸುಮತಿ ದಿಶೆದಿಶೆಗುಸಿರುತ್ತಿದೆ

೨

ಏನಿದು ಗಾನವೊ ಮನೋಹರವೊ!
ರಸಋಷಿರಸನೆಂಬೊಳೊಸರುವರಸವೊ!
ನಿಶೀಥ ಸಮಯದ ನಿಶಾಂತ ಸನವೊ!
ವಸುಮತಿ ದೇವಿಯು ಸುಗ್ಗಿಯ ಸೊಗವೊ!
ವಸಂತ ರಮಣಿಯು ಸಿನದದ ನಯವೊ!
ರತಿಯುತ ಸತಿಮಣಿ ಸುಸಿಲಿನ ಸನವೊ!
ಪಸುಳೆಯ ಮುದ್ದಿನ ಮಾತಿನ ಮುದವೊ!!

ಕಾಣುವೆ ಕೇಳುವೆ ಕೆಲಬಲದಲ್ಲಿ
ಕುಣಿಕುಣಿದಾಡುವ ತಣಿಸೇಲಲ್ಲಿ
ಚೆಲುವಿನ ಮೃದುತನು ಮನಸಿನಿಯಲ್ಲಿ
ಬಳಲಿಕೆ ಬಾರದ ತೋಳಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ
ತಿಳಿಯದಲಂಪಿನ ಮೆಲುದನಿಯಲ್ಲಿ
ತಿಳಿಗೊಳದಲರಿನ ಪರಿಮಳದಲ್ಲಿ
ಮುಳುಗುವೆ ಸಂದದ ಸಂತಸದಲ್ಲಿ

೩

ನುಡಿತಡೆಬಿಡುಗಡೆ ಪಡೆಯುವ ಸಮಯದೆ
ನುಡಿಯುವ ನುಡಿಯನುಕರಿಸದಿಹೆ
"ಕುವೊ ಕುವೊ ಕಕ್ರೇ" ಎನ್ನುತ ಸಾರಲು
ನಾಡಿನ ಬಿಡುಗಡೆ ಕಾಣದಿಹೆ

ಮುಗಿಲು

೭

ಕವಿಗಳ ಕಣ್ಣೊಳು ಕುಣಿಕುಣಿದಲೆಯುವ
ಮಾವಿನ ತಳಿರೊಳೆ ತಳ್ತಿರದೆ
ತರುಗಳ ಛೇದನ ಹೃದಯದೆ ತಾರದೆ
ಚಲುವಿನ ತಳಿರನು ಮೆಲುತಿರುವೆ

೮

ಜೀವಿನ ಕಿಸಲಯ ಹಸುರೆಲೆ ಬೀಡೊಳು
ಮಂಚದ ಮೇಲೆಯೆ ಮಲಗಿರಲು
ಜೋಗಿನ ಗಂಗೆಯೊಳುಲಿಯುತ ಮೆಲುದನಿ
ತಪ್ಪದೆ ತಲೆಯನು ತೊನೆಸುತಿಹೆ

೯

ಸವಿದನಿಯೊಸಕವನೊಸಮೊಸದಾಲಿಸೆ
ಬಾಳ್ವಿದೆ ತೇಲಿಸಿ ಕುಣಿಸುತಿಹೆ
ಶಿಶುತನಮೊಸಗೆಯ ಹೊಸದಾಗೇಳಿಸಿ
ಬಿಸಿಬಿಸಿಯುಸಿರನು ಬಿಡಿಸುತಿಹೆ

೧೦

ತಾಯಿಯ ತಾಯ್ನುಡಿ ತಂದೆಯ ತನಿನುಡಿ
ಕೋಗಿಲೆ ಬಗ್ಗಣೆ ಹಾರೈಸಿ
ಕುಣಿಯುತ ಕುಲುಕುಲು ನಗುತಿಹ ದಿನಗಳ
ನೆನಪೇ ನೋವಿನ ಸೀಮೆಯಲಿ

೧೧

ದನಿಯನು ಬದಲಿಸಿ ಪದುಳದೆ ಪಾಡುವ
ಹದನವ ಕಲೆಯಲಿ ತೂಗುತಿರೆ
ಚಮರನು ಜಗದೊಳು ಜನರುಚಿಯರಿಯುತ
ಬದಲಿಪ ನಡೆನುಡಿ ನಟಿಸುತಿಹೆ

ಮುಗಿಲು.

೧೨

ಬಾನೊಳು ಮುನಿದಿರುವಿನಿಯಳ ಬೆನ್ನೊಳು
ಪ್ರಣಯದ ತನಿಸೊದೆ ಸೂಸುತಲಿ
ಓಪನು ಓಪಳ ಕೆಳೆಯನು ಕೇಳುತ
ತರುಗಳ ಬಳಸುತ ತೇಲುತಿರೆ

೧೩

ಸ್ಮೃತಿಪಥಕೇಳುವ ಮುನಿದಿಹ ನಲ್ಲೆಯ
ಚಿತ್ರವ ರೂಪಿಸಿ ನಲಿಸುತಿಹೆ
ನಲ್ಲನ ನಲ್ಲೆಯ ಲಲ್ಲೆಯ ಸೊಲ್ಲಿನ
ಮೆಲುದನಿ ಸೊಂಪನು ಸೂಸುತಿಹೆ

೧೪

ಕಾಡಿಗೆ ಕಪ್ಪಿನ ಮೋಡದ ಬಣ್ಣವ
ಬರಸೆಳೆದಾಡುವ ಒಡಲಿಂದೆ
ಮೂಡುವ ನಯನುಡಿ ಗಾಡಿಯ ನೋಡಲು
ಪೊದವಿಯ ಮಾಧ್ಯದೆ ಕೆಡಹುತಿಹೆ

೧೫

ಪುಚ್ಛವನೇಳಿಸಿ ಬೀಳಿಸಿ ಕೆಲೆವುದ
ನೊಚ್ಚರಿಗಂಗಳು ನೋಡುತಿರೆ
ಒನಪಿನ ಉಯ್ಯಾಲೆಯಾಂತಿಹ ಭುವನದೆ
ಕುಳಿತಿಹ ದೇವನ ನಾದಮಿದೊ

೧೬

ಪೊದವಿಯೊಳಡಗಿಹ ಶಕುನಿಯ ಸೃಷ್ಟಿಯ
ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಲು ನುಡಿಗಳನು
ತರತಮಭಾವದೆ ಕಾಲದೆ ಕಾಲದೆ
ಕೆಲೆಯುತ ಕೆಲಬಲ ಕಲೆತಿಹವು.

ಮುಗಿಲು.

೧೭

ನಾಕಾಧೀಶನ ಗಮನವನೆಣಿಸದೆ
ತುಂಬುರನೆಂಬುವ ಕಿನ್ನರನು
ವೀಣೆಯ ಗಾನದ ನಾದದೆ ನಾಂದಿರೆ
ಶಾಪವು ಪಿಕವನು ರೂಪಿಸಿತೊ

೧೮

ಶಾಪವಿಮೋಚನೆ ಯಾಚಿಸಿ ಕೇಳದೆ
ಶೋಕನ ಮಾಡದೆ ಭೂತಲದೆ
ಕೋಗಿಲೆಯಾಗಿರೆ ಮಾಗಿಯು ಜೇಟಗ
ಸೀಗದ ಸಿಡುಸರ ತುಡುಕಿತಸೊ

೧೯

ವರ್ಷಾಕಾಲದ ಸರಿ ಪಿಂದಪ್ಪೆ
ಎಂದಾದರು ಪದ ಪಾಡುತಿಹೆ
ಸಂದಿದ ಮಾತನು ಹೊಂದಿಸಿ ಹಂಬಲ
ಮಾಡುವವನುಚಿತವೆನ್ನುತಿಹೆ

೨೦

ಕಾರಿನ ಕಾಲದೆ ಕೋಗಿಲೆಯುಲಿಯನು
ಕೇಳುತ ಬಂದೆನು ಕೆಲವ್ರಕಡೆ
ರಾಗದೆ ರಾಗವ ತೂಗುತ ಕೂಗುವ
ವೇಗಕೆ ಬೇಗವು ಬೀಳುತಿದೆ

೨೧

ವಸಂತಸಮಯದ ಸವಿದನಿಯೆಸಕವ
ವಸುಮತಿಗೂಡಿಸಿ ನುಡಿಸದಿಹೆ
ನಿಶೆಯೊಳು ದಿನದೊಳು ಕೇಳದ ಕಿವಿಯಾ
ಸುಖವದು ಸಾರಿತು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ

೨೨

ಕುಗ್ಗಿದ ಕಂಠದಿ "**ಕುವ್ವೊ ಕುವ್ವೊ**" ಎನ್ನುವ
ಹಿಗ್ಗದ ಕೂಗನು ಕೇಳುತಿಹೆ
ಸಗ್ಗದ ಸುಖದಾ ಸೊದೆಯನು ಸವಿದಿಹ
ಹಿಗ್ಗಿದ ಮನವದು ಮುದುಡುತಿದೆ

೨೩

ಜಗದೊಳು ಜೀವಿಗೆ ಸುಖದುಃಖಂಗಳು
ಬಿಡದಿಹ ಕರ್ಮವು ಎನುತಿರುವೆ
ಮಿಗೆ ಸಮ ಭಾವನ ತಳೆಯುತ ಕಳೆವುದು
ಲೋಕದಿ ಮೇಲೆಂದೆನುತಿರುವೆ

———

ಬೂದಿಯ ಬೆಳವ ಮತ್ತು ಕೋಗಿಲೆ.

೧

ತಾರಿನ ತಂತಿಯ ಮೇಲೆಯೆ ನಲಿಯುತ
ತಾನವ ತೀಡುತ "**ಕುಕೂಕು**"
ನಾದವನೆಬ್ಬಿಸಿ ಬೂದಿಯ ಬೆಳವನು
ಮೋದಿಸಿ ಮೈಸಿರಿ ಮೆರೆಸುತಿದೆ

೨

ಬನವಿನ ಬೇವೊಳು "**ಕುವ್ವೋಽ**" ಎನ್ನುತ
ರಾಗದ ಕೋಗಿಲೆ ಕೂಗುತಿದೆ
ಇನಿದನಿಯೆರಡನು ಮನದಿಂದಾಲಿಸೆ
ಹರಣವು ಹರುಷದೆ ಹಾರುತಿದೆ

೩

ಚಿತ್ರಸುಮೊಂದೇ ಇಂಚರವೆರದೇ
ಮಿಂಚಿನ ನೋಟವೆ ಬೆರೆಯುತಿವೆ
ವಿಶ್ವಾಧೀಶನ ದೇಹಾನಂತ್ಯದ
ಲೀಲೆಯ ಸೊಬಗನು ತೋರುತಿವೆ

೪

ಬಹುರವಗಳನಾ ಬಹುಪರಿಯಾಲಿಸಿ
ಕೊನೆಯಲಿ ಕಾನನ ನೀರವದಲಿ
ಕುಳಿತೋಲಾಡುತ ಕೇಳುವೆನೊಂದನೆ
ಇರವನು ಮರೆಸುವ ತೆರೆಯಲ್ಲಿ

ಮುಳ್ಳುಗಳ್ಳಿ.

೧

ಮುಳ್ಳುಗಳ್ಳಿ ಬೆಳೆದು ನೀನು
ಕಳ್ಳಕರೆಯ ಹುಳದ ಕೊರೆಗೆ
ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಾಯಬಿಟ್ಟು
ನೊಂದು ಬೆಂದು ಬೂದಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತಿರುವೆಯ
ಚಂದವಿಂಪು ಸಂದಿತೆಂದು ನವೆಯುತಿರುವೆಯ

೨

ಕೋಟೆಗೋಡೆಯಂತೆ ಬೇಲಿ
ಕೂಟಕೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ನಡಿಗೆ
ನಾಟವಾಗಿ ಮೆರೆದು ನಿಂದು

ಮುಗಿಲು.

ಸೊಬಗಿನಿಂದ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ದಿವಸ ಪೋಯಿತೆ
ಜವನ ಜಾತ್ರೆ ಜವದಿಬಂದು ಮೋಸವಾಯಿತೆ

೨

ಮುಳ್ಳಿನಿಂದ ಕೂಡಿಯಿರುವ
ಒಳ್ಳೆ ಹಣ್ಣಿನಿಂದ ಸಿಳ್ಳ-
ಮಿಳ್ಳ ಜಗವ ತಣಿಸಿ ಕುಣಿಸಿ
ಚಲುವಿನಿಂದ ಬೆಳೆಪ ಬಾಲರಮ್ಯತವೆಲ್ಲಿವೆ
ತಿಳಿಯದಾಯ್ತು ತಿರಿಗೆ ಬೇರೆತರವವೆಲ್ಲಿವೆ

೩

ಹಕ್ಕಿ ಹರಿಣಿ ಹಾವುಗಳಿಗೆ
ತಕ್ಕುದಾದ ಇಕ್ಕೆಯನ್ನು
ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಸಾಕಿ ಕೊಡಲು
"ನಾಡತಾಯಿ ಬೀಡು" ಎಂದು ಕೂಗಿ ಕಲೆತವೆ
ಕೇಡುಗಾಲ ಬರಲು ತಾವೆಯೋಡಿ ಹೋದವೆ

೪

ಹಲವು ಕಾಲ ಹಲವು ಬಗೆಯ
ಹೊಲವ ಬಳಸಿ ಮಲೆತುನಿಂತು
ಛಲವ ಬೆಳೆಯೆ ಜನರು ನಿನ್ನ
ಸವರಿ ಸವರಿ ಸೋತು ಸೋತು ಸರಿದು ನಿಂತರೈ
ಬವಣೆಯಿಂದ ಕೊಲುವ ಮದ್ದನಿತ್ತು ದಣಿದರೈ

೫

ರಕ್ತಬೀಜ ರಾತ್ರಿಚರನ
ರಕ್ತದಂತೆ ಬಿದ್ದ ಕಡೆಗೆ
ವ್ಯಕ್ತರೂಪದಿಂದಲೇಳೆ
ಮತಿಯು ಹರಿಯದಿರಲು ನರರು ಮೊರೆಯನಿಟ್ಟರೆ
ವ್ಯಥಿತವಾದ ದನಿಯನೆಲ್ಲ ದೇವ ಕೇಳ್ದನೆ

೭

ರೀತಿ ನೀತಿ ತಿಳಿಮನೋಡಿ
ಜಾತಿ ರತ್ನದಂತೆ ದೇವಿ
ಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡು ನಡೆಯದಿರಲು
ಪೊಡವಿಯೊಡೆಯ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದೆ ಪಿಡುಗಬಿಟ್ಟನೆ
ಒಡನೆ ಹುಳದ ಗಡಣದಿಂದೆ ಕೊಲೆಯ ನಡಿಸಿತೆ

೮

ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದು ದೇವ ಕಷ್ಟ
ಕೊಟ್ಟನೆಂಬ ನಾಡ ನುಡಿಯ
ಮಟ್ಟಿಗಿಳಿಯದಿರುವ ಮಾತ
ಮನದೆ ತೂಗಿ ನೋಡೆ ದಯಾಮಯನು ಮಾಳ್ಪನೆ
ಜನಕತಂದೆ "ಅನುವ ತನುವ" ನೋಡದಿರುವನೆ

೯

ಸಾವಿರಾರು ವರುಷದಿಂದೆ
ಧರೆಯ ಬಳಸಿ ಮೆರೆದು ನಿಂದ
ಅರಸುತನದ "ಅರವು ಮರವು"
ಅರಿಯದಂತೆ ಕರಗಿ ಕರಗಿ ಮಾಯವಾಯಿತೆ
ಪಿರಿದೆನಿಪ್ಪ ಸಿರಿಯು ಮರವು ಸರಿದು ಹೋಯಿತೆ

೧೦

ತಾಯಿ ನಿನ್ನ ಬೇನೆಯೇನು
ಬಾಯಿ ಬರದೆ ಹೇಳುವುದಕೆ
ಕಾಯ್ವರಾರೊ ಕೊನೆಯ ಕಾಣೆ
ಯಾವದುಷ್ಟ ಪಿಡುಗು ಬಂದು ಕುಲವ ಕಡಿವುದೈ
ಕಾವನೆಲ್ಲಿ ಇರುವನಯ್ಯೊ ಕುಲವೆ ಕಳೆವುದೈ

೧೧

ಕರ್ಮಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು
ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಿಂದು

ವಾಂಗಿಲು.

ಕರ್ಮದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಸಾವ
ತೊಟ್ಟು ಧರೆಗೆ ಬಂದು ಆಡಿಪಾಡಿ ಮಡಿವೆವ್ವೈ
ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನಡೆವೆವ್ವೈ

೧೨

ಬರದ ಕಾಲ ಬಂದು ಜನರ
ತರಿದು ತರಿದು ತೂರುತಿರಲು
ಹರಣವುಳಿಸಿ ಪೊರೆದ ತಾಯಿ
ಹಿರಿಯ ತೊರೆದು ಧರೆಯ ತೊರೆದು ಪೋಗುತಿರುವೆಯ
ಮರುಕದಿಂದ ಮನದೆ ನೊಂದು ಹರಣ ತೊರೆವೆಯ

೧೩

ಕಷ್ಟಕಾಲವೊದಗಿ ಬರಲು
ಇಷ್ಟರಾಪ್ತ ಮಿತ್ರರೆಲ್ಲ
ನಿಷ್ಠುರಾಗಿ ನಡೆವರಯ್ಯ
ಕಾಲ ಬರಲು ಕಾಲು ತಾನೆ ಕೋಲಿಗೆ ನಿಲುವುದೈ
ಗೆಳೆಯರೆಂಬ ಕೋಳಚೆಯಲ್ಲಿ ಕಳಚಿ ಬೀಳ್ವುದೈ

೧೪

ಪರಮಪುಣ್ಯ ಪರಮಪಾಪಿ
ಧರೆಯನಾಳ್ದ ನರಪರೆಲ್ಲ
ಹಿರಿದು ಕಿರಿದು ಪದವಿ ತೊರೆದು
ಕಾಲಗತಿಗೆ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದು ಮಾಯವಾದರೈ
ಕಾಲಬರಲು ಯಾರುತಾನೆ ಜಗದೆ ಉಳಿವರೈ

೧೫

ಅಂಗವೆಲ್ಲ ರೋಗದಿಂದ
ಹಿಂಗಡಾಗಿ ಕಳಚಿ ಬೀಳ್ವ
ಸಾಂಗವಾದ ಸಾವ ನೋಡೆ

ಒಡನೆ ಮುಗುಳ್ದಿಂಪ ಕೂಡಿ ಒಡಲೆಯುರಿಯುವುದೈ
ಪೊಡವಿಯಾಣ್ಮನಡಿಯ ಕಂಡು ನುಡಿಯುತಿರುವುದೈ

೧೬

ನಿನ್ನ ದುಃಖವೆನ್ನ ತಾಗೆ
ಬನ್ನಬಡುವ ಮನವು ತಾನೆ
ಭಾವಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಳೆಯೆ
ಕಲಿಸದಿರ್ದ ಕವನ ತಾನೆ ಕಟ್ಟಿಬರುವುದೈ
ಕರುಳಿಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿವು ತಾನೆ ಹೊಳೆದು ನಿಲುವುದೈ

೧೭

ಜಗದ ಬಗೆಯ ಬಗೆದು ನೋಡಿ
ಬಗೆದ ದುಗುಡವೆಲ್ಲ ನುಂಗಿ
ಮುಗುಳಿ ಮನದ ಬಿಗಿದು ಬಿಗಿದು
ಇಳೆಗೆ ತಂದು ತಿಳಿವನಿತ್ತ ದೊರೆಯ ಹಾಡುವ
ಕಳೆವಕಾಯ ಕಳಚಿಬೀಳೆ ಒಲಿದು ಹಾಡುವ

ಮಗಳ ಮೊರೆ.

೧

ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಮನೆಗೆ
ಹಾರೈಸಿ ಕುಳಿತಿಹೆನು ಬೇಗ ಬಾರಮ್ಮ
ಘನವಾದ ಮನೆತನದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದೆ
ಮನೆಯವರ ಮನ್ನಣೆಗೆ ಮನೆಯಾಗಿ ನಿಂದೆ
ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಮನೆಗೆ
ಹಾರೈಸಿ ಕುಳಿತಿಹೆನು ಬೇಗ ಬಾರಮ್ಮ

೨

ಬಾಲ್ಯದಲಿ ಲಾಲನೆಯ ಪಾಲನೆಯ ಗೆಯ್ದು
ಲೀಲೆಯಿಂದಲಿ ಬೆಳಸಿ ಕಾಲವನು ಕಳೆದೆ
ಹುಲುಸಾದ ಕಲೆಗಳನು ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು
ಕಲೆಗಳಿಗೆ ನೆಲೆಯಾದ ನಿಲಯವನು ತೋರ್ದೆ
    ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಮನೆಗೆ
    ಬಾ ಮನೆಗೆ ಬೇಗದಿಂ ಬಾ ಮುದ್ದು ಗಿಣಿಯೆ

೩

ಪೊಳಲು ಹಳ್ಳಿಗಳೆಂಬ ತಿರುಳಿಲ್ಲ ತಿಳಿದು
ಪೊಳಲನ್ನು ಬಳಸುತ್ತ ಬಳೆಯುತ್ತ ಬಂದೆ
ಕುಲವಧೂಕಾಮಿನಿಯರೊಲವನ್ನು ಕಲಿತು
ಕುಲಶೀಲರೂಪಗಳ ಕಳೆಯನ್ನು ತಿಂದೆ
    ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಮನೆಗೆ
    ಬಾ ಮನೆಗೆ ಬೇಗದಿಂ ಬಾ ಮುದ್ದು ಮಗಳೆ

೪

ಮದುವೆಯನು ಹಮ್ಮಲು ಮನವನ್ನು ತೆಗೆದೆ
ವಿದುಷಿಮಣಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುತ್ತ ಬಗೆದೆ
ಒಳಿತಾದ ಕಲೆಗಳನು ಕಲಿತಾದ ಬಳಿಕ
ಕೆಳೆಗೊಂಬ ಕುಲಜರನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದೆ
    ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಮನೆಗೆ
    ಭಯರಹಿತ ಬಗೆಯಿಂದ ಬಾ ಮಗಳೆ ಬೇಗ

೫

ಶಾರದಾ ಕಾಯಿದೆಯು ಕವಲೊಡೆವ ಮುಂಚೆ
ನೂರಾರು ಲಗುನಗಳ ನೆರೆಯೆಲ್ಲ ನೋಡೆ
ತಂದೆತಾಯ್ಗಳ ಕರೆದ ಬಂಧುಜನವೆಲ್ಲ
ಬಂಧಿಸಿತು ನನ್ನನ್ನು ಸಂಧಿಸಲು ನಂಟ

ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಮನೆಗೆ
ಬೇಗದಿಂ ಬಾರವ್ವ ಹಾರೈಸಿ ಇಹೆನು

೬

ವರಸುಧಾರಕನಾಗಿ ಮೆರೆದಿರುವ ನಾನು
ಪರಿಣಯವ ವಿಧಿಸುವೆನೆ ಜವ್ವನದ ಮುಂಚೆ
ಲೇಸಲ್ಲ ಮದುವೆಯಿದು ಮನದಿಂದೆ ಬಗೆದೆ
ಹಾಸಿಗೆಯ. ಹಿಡಿದಿರುವ ಹೆಂಡತಿಯು ಕೇಳ್ದ
ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಮನೆಗೆ
ಬೇಗದಿಂ ಬಾರವ್ವ ನಮ್ಮವ್ವ ನೀನು

೭

ಸಾವಿನ್ನು ಸೆರೆಗೆಯ್ವ ಮುನ್ನವೆ ನನ್ನ
ಭಾವನೆಯ ಮುಗುಳಾದ ಮಗಳ ಮದುವೆಯನು
ನಮ್ಮಯ್ಯ ದಮ್ಮಯ್ಯ ಹಮ್ಮುವೆನು ಎಂದು
ಮಮ್ಮಾಸದಿಂಮಸಿರಿ ಹಮ್ಮಿದೆನು ಸೆರೆಯ
ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಮನೆಗೆ
ಕಳವಳವ ಕಳೆದುಳಿದ ಕತದಿಂದೆ ಬಾರೆ

೮

ಅರಿಯದಿಹ ಮನೆತನಕೆ ಅರಿಯದಿಹ ಜನಕೆ
ಸಿರಿವಂತರೆಂದೆಂಬ ಹಳ್ಕ ಮುರುಕರಿಂಗೆ
ಬಂಧುಗಳು ಬಲವಂತ ಮಾಡಲಾಕ್ಷಣದೆ
ಸಂಧಿಸಿದೆ ಸಂಬಂಧವನು ತಂತಿಮುಖದೆ
ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಮನೆಗೆ
ಬಾರವ್ವ ತವರೂರ ತಾಯ್ಮನೆಗೆ ನೀನು

೯

ಹೊರಬಾರದೊಜ್ಜೆಯನು ಹೊರಿಸಿದರೆ ನಿನಗೆ
ಉಣಬಾರದುಣಿಸನ್ನು ತಿನಿಸಿದರೆ ನಿನಗೆ

ಹೊಲೆತನದ ಮಾತನ್ನು ಕುಲಕೆಲ್ಲ ಬೀಸಿ
ಕುಲವೆಲ್ಲ ಪಾವನವ ಗೆಯ್ದುದೇನಮ್ಮ
ಬಾ ಮುಗಿಲೆ ಬಾ ಮುಗಿಲೆ ಬಾ ಮುಗಿಲೆ ಮನೆಗೆ
ಸಿರಿವನೆಯ ಸೆರೆಬೇಡ ತಿರಿದುಂಬ ಬಾರೆ

೧೦

ಅತ್ತೆನಾದಿನಿಯರಿಂಗೆ ತುತ್ತಾಗಲಿತ್ತೆ
ಚಿತ್ತಚಂಚಲಮಾಗೆ ಬಿತ್ತರಿಸಿಯುತ್ತೆ
ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಕಾಲ್ಮುರಿದು ಹೊಯ್ದು ಗಂಡನಿಗೆ
ನೆಚ್ಚುವವದೆಂತಕಟ ಹಾ ದೇವ! ಎಂದ
ಬಾ ಮುಗಿಲೆ ಬಾ ಮುಗಿಲೆ ಬಾ ಮುಗಿಲೆ ಮನೆಗೆ
ಕಡಲಿಡುವ ಕಂಬನಿಯೊಳಲೆದಾಡಿ ಬಾರೆ

೧೧

ಊರೆಲ್ಲ ಸೇರದಿಹ ಸಿರಿವನೆಯ ಸೆರೆಗೆ
ತೂರಿದೆನೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿ
ವಿಶಾದದ ಮರುಕವನು ಮರೆವೆ ನಾನೆಂತು
ದೂರದಿರು ನಮ್ಮವ್ವ ಕಂದನ್ನ ನೀನು
ಬಾ ಮುಗಿಲೆ ಬಾ ಮುಗಿಲೆ ಬಾ ಮುಗಿಲೆ ಮನೆಗೆ
ಬೆತ್ತದಲಿ ಬೆದರದಲಿ ಬಾರವ್ವ ನೀನು

೧೨

ವಿಧಿಬರಹಕಿದಿರಾವ ಎಂದೆಂಬ ಮಾತು
ಉದಯಿಸದು ಹೃದಯದಲಿ ನಾಗೆಯ್ದ ತಪ್ಪೆ
ಎದುರಾಗಿ ಬರುತಿಹುದು ಮುಗುದದಿಂ ಕೂಡಿ
ಇದಿರಾಗ ಬೇಕಾಯ್ತು ಮಾಡಿದನುಚಿತಕೆ
ಬಾ ಮುಗಿಲೆ ಬಾ ಮುಗಿಲೆ ಬಾ ಮುಗಿಲೆ ಮನೆಗೆ
ಬೇಗದಿಂ ತೊರೆಯುವ್ವ ಸಿರಿವನೆಯ ಸೆರೆಯ

೧೩

ಸಂಸ್ಕಾರ ಹೊಂದಿರುವ ಮಗಳನ್ನು ತಂದು
ಸಂಸ್ಕಾರ ಹೊಂದದಿಹ ಮನೆತನಕೆ ನೀಡೆ
ಬರುತಿರುವ ಕಷ್ಟಗಳ ಗುರು ಮುಖದೆ ಕೇಳ್ವ
ಗುರುತನದ ಗುಣಗಾಗಿ ಇತ್ತೇನಮ್ಮ
ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಮನೆಗೆ
ಬಾರಮ್ಮ ಬೇಗದಿಂ ತೊರೆಯುತ್ತ ಸರಿಯು

೧೪

ಕಲೆಗಳಿಗೆ ನೆಲೆಯಾದ ಕುಲಸಭಾಜನರ
ಕಲೆನೋಡಿ ಕುಲನೋಡಿ ಒಗುನವನು ಗೆಯ್ದು
ಕುಲವು ಪಾವನವು ಪೊಗ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಸಿರಿಯು
ಕೊಳೆಯಾಗದುಳಿಯುವವು ನೆಲೆವಲ್ಲ ಬಲಿತು
ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಮನೆಗೆ
ಬಾರಮ್ಮ ಬೇಗದಿಂ ಕಂದಮ್ಮ ನೀನು

೧೫

ಕೆರೆಬಾವಿ ಕಟ್ಟೆಗಳ ತೀವಿಟ್ಟು ನೋಡಿ
ಪಿರಿದಾದ ಪರಣವನು ತೊರೆಯುಳ್ಳೊಯಿಳಿಸಿ
ಕರುಣಾಳು ದೇವಂಗೆ ನೊರೆಯುಟ್ಟ ನೀನು
ನೆರೆಯಾಳು ತನದಿಂದ ಮರೆಯಾದೆಯೇನೆ
ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಮಗಳೆ ಮನೆಗೆ
ಧರೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ದೊರೆಯ ಸಿರಿವನೆಗೆ

೧೬

ಬಂಧುಭಗಿನಿಯರೆಲ್ಲ ಬಿಕ್ಕುತ್ತಲಳಲಿ
ತಂದಿರ್ದ ತಾಯಮ್ಮ ಹಿಂದಾದ ಮಾತ
ಹೊಂದಿಸುತ ಹಲುಬುತ್ತ ನೆಲವನ್ನೆ ಹಿಡಿಯೆ
ಬಂದಿರ್ದ ದಂದುಗವ ನೀಗಿಸುವರಾರೊ

ಮುಗಿಲು.

ಬಾ ಮುಗಿಲೆ ಬಾ ಮುಗಿಲೆ ಬಾ ಮುಗಿಲೆ ಮನೆಗೆ
ಧರೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ದೊರೆಯ ಶಿವನೆಗೆ

೧೭

ಸಂಸಾರ ತಿರುವಿನಲಿ ಸಿಲುಕಿರುವ ನಾನು
ಸಂಸಾರ ಸಾಗರವ ಸಾಹಸದಿ ದಾಂಟಿ
ತಿರಿಗಾಗಿ ತಂದಿರುವ ದೊರೆಯ ಚರಣವನು
ಪರಮ ಹರುಷದಿ ಸೇರಿ ಕಾಂಬೆ ನಾ ನಿನ್ನ
ಬಾ ಮುಗಿಲೆ ಬಾ ಮುಗಿಲೆ ಬಾ ಮುಗಿಲೆ ಮನೆಗೆ
ಧರೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ದೊರೆಯ ಶಿವನೆಗೆ

ನಾಡಕಾಳೆ.

೧

ನನ್ನ ನಾಡ ಚೆನ್ನ ನಾಡ
ಬನ್ನ ಬಡುತ ಪೊರೆಯುವ
ನನ್ನಿಯಿಂದ ತಾಯಿನಾಡ
ಹೊನ್ನ ಸಿರಿಯ ಬೆಳಗುವ

೨

ನಾಡ ಬವರ ಬವಣೆಯಲ್ಲಿ
ಜೀವವನ್ನು ನೀಡುವ
ಹೇಡಿತನವ ಹೊಡೆದು ಹಾಕಿ
ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯುವ

ಮುಗಿಲು

೧

ನಾಡನುಡಿಯ ನಾಡನಡೆಯ
ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ
ಕಾಡುತಿರುವ ಕಾಡು ಜನರ
ಕೋಡು ತಾನೆ ಉಡಿಯುವ

೨

ನಾಡಮೇಲ್ಮೆ ನೋಡಿಯೊಡಲು
ಪೊಡವಿಯೊಡೆಯನಡಿಯಲಿ
ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಪೊಡವಿಗಿಳಿದು
ಬಡವರಿಂಗೆ ಬಡಿಸಲಿ

೩

ಚತುರತನವೆ ಜಾತಿಮತವ
ರೀತಿನೀತಿಗಿಳಿಸುವ
ಜಾತಿಮತಕೆ ಸೋತುಬಿದ್ದ
ಮಾತೆಯನ್ನು ಎತ್ತುವ

೪

ಜಾತಿಬೆಳೆಸಿ ಆತುಕೊಂಡು
ಘಾತಿಸಿರ್ದ ಜನರನು
ಭೀತಿಬಿಡಿಸಿ ಹೂತುಬಿಟ್ಟು
ಸಾತಿಶಯವೆ ಮೆರೆಯುವ

೫

ನನ್ನಮಾತು ನಿನ್ನಮಾತು
ಹೊನ್ನ ಮಾತದೆನ್ನದೆ
ಉನ್ನತಾಗ್ರಸಭೆಯಮಾತು
ಮನ್ನಿಸೆಲ್ಲ ನಡೆಯುವ

ಮುಗಿಲು.

೮

ಕಾವನನ್ನು ಕಾಂಬ ಬಗೆಯು
ಕಾಣೆ ಬೇರೆ ತೆರದಲಿ
ನಾಡ ಸೇವೆಗಾಗಿ ತನುವ
ನೀಡೆ ದೇವ ಕಾಂಬನು

೯

ದೇವರಿಂದ ಬಂದ ನಾವು
ದೇವರಾಗಿ ಮೆರೆಯುವ
ಜೀವಕಂಜಿ ಹೆದರಿ ಬೆದರಿ
ಸಾವ ಜನರ ಕರೆಯುವ

೧೦

ನಾಡಧರ್ಮ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ
ನಾಡೆ ತಾನೆ ನಡಿಸುವ
ನಾಡದೇವಿ ಬೀಡಿನಲ್ಲಿ
ಕೂಡಿಯಾಡಿ ನೆರೆಯುವ

ಮನಸೂರಿ.

೧

ಡೆಹರಾಡೂನಿನ ತಪ್ಪಲ ಸೀಮೆಯು
ಸೇರುತ ಮುಂದಕೆ ತಳೆಯುತಿರೆ
ದರಿಕಂದರಗಳ ಬನಸಿರಿ ಸುರಿಮಳೆ
ಬೆಳಸಿನ ಹೊಲಗಳ ಕಾಣುತಿರೆ

ಮುಗಿಲು

೧

ಕನಸಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿ ಕವನವ ಕಲಿಸುವ
ಮನಸಿನ ಮೈಸಿರಿ ಮುಂಚುತಿರೆ
ತನುವನು ಚಣಚಣ ತೊರೆಯುತ ಮನವೇ
ಹಿಮಗಿರಿ ಸೀಮೆಯ ಮುಸುಕುತಿದೆ

೨

ಕಾಣುವೆನೊಂದೆಡೆ ಕೆಂಪಿನ ಗಿರಿಗಳ
ತರುಗಳ ವಿರಹಿತ ಮುಂದಲೆಯ
ಕಾಣುವೆ ಸುಂದರದಿಂಪಿನ ಗಿರಿಗಳ
ತರುಗಳ ಪೂರಿತ ವನಸಿರಿಯ

೩

ಪಾವನ ಗಂಗೆಯ ಜನ್ಮಸ್ಥಳದಿಂ
ಕೇದಾರೇಶ್ವರ ಸೀಮೆಯಲಿ
ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬೆಟ್ಟದ ಬೆಳ್ಗೊಡೆ ಕಾಣುತ
ಕನಕರಿಸುತ ನಾ ಮೈಮರೆದೆ

೪

ಕಣ್ಣಾಲಿಗಳಿಂ ಸೋರುವ ನೀರ್ಪನಿ
ಸೀಮೆಯ ಮೀರಿತು ತಾಪದಲಿ
ಕಣ್ಮನವೆಲ್ಲವು ಸುಣ್ಣರಿಯಾದವು
ಹೃದಯದ ದೇವನ ಸೀಮೆಯಲಿ

೫

ಪಣಿನ ಮೇಲೆಯು ಓರೆಗಳಲ್ಲಿಯು
ಪವಡಿಸಿ ಆಡುವ ಮನೆಗಳವು
ಆಟವಿಕನು ತಾ ಮಾಟದೆ ಗೆಯ್ದಿಹ
ಕೋಟೆಯ ಕೊತ್ತಳ ಕೂಟಗಳೊ!!

ಮುಗಿಲು

೭

ಅರಸರ ಸಿಂಗರ ಸಿರಿಸಿರಿಮನೆಗಳು
ದರಿಕಂದರದಲಿ ತೇಲುತಿವೆ
ಪುರುಷ ವಿವರ್ಜಿತ ಸದನಗಳೆಲ್ಲವು
ಕುಳಿರಿನ ಕಾಲವ ಕೂಗುತಿವೆ

೮

ಕೆಳಗಿನ ಸೀಮೆಯ ಸೇರಲು ಧನಿಕರ
ತಂಡವು ಮಿಂಡೆದ್ದೋಡುತಿವೆ
ಸಾರುತ ಬರುತಿಹ ಕುಳಿರಿನ ಕಾಟದೆ
ಜಾರುತಲೊಯ್ಯನೆಯೋಡುತಿವೆ

೯

ಪಾತಾಳದ ಬಿಳಿ ಮಿಶನರಿ ಜನಗಳು
ಭೂತಳ ಶಿಖರದೆ ಚರ್ಚುಗಳ
ಯಾತಕೆ ಕಟ್ಟಿಹರೆಂಬುದ ಕಾಣುವೆ
ಋಷಿಮುನಿ ಜನಗಳ ನಾಡಿನಲಿ

೧೦

ಭಾರತ ವರ್ಷದ ಋಷಿಮುನಿ ಜನಗಳ
ವೈದಿಕ ಧರ್ಮವ ತವೆ ತವಿಸೆ
ಪಾತಾಳದ ವಿಷಭೋಗಿಗಳೆಲ್ಲವು
ನಂಜಿಟ್ಟಾಡುವ ನೆಲವನೆಯೊ

೧೧

ಬೀದಿಯೊಳಲೆಯುತ ಮೋದವ ಬೀರುವ
ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರುಗಳ ಪಸುಳೆಯರ
ನಲಿನಲಿದಾಡುವ ನಗೆಮೊಗನೋಡಲು
ಪ್ರಾಣವು ವೀಣೆಯೊಳಾಡುತಿದೆ

ಮುಗಿಲು.

೧೨

ಆಂಗ್ಲರ ನಾಡಿನ ವಿದುಷಿಯರೆನಿಬರೊ
ಬಾಲಿಕ ನಿಲಯವನಾವರಿಸಿ
ಮೇಳವೆ ತಾಳವೆ ತಣಿಯುತ್ತಲಿರುವ
ಸೊಬಗಿನ ಸೊಂಪದು ಸೂಸುತಿದೆ

೧೩

ಆಂಗ್ಲವಿದುಷಿಯರು ಶಾಲೆಯ ಕೇಳಲು
ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಳು ಸಿಡಿದೆದ್ದು
ಮೊರೆತನ ಗರುವಿಕೆ ಗುರುತನವಲ್ಲಿಯು
ಸರಿ ಸರಿಗೊಂಬುದು ಧರೆಯಲ್ಲಿ

೧೪

ಆರ್ಯಾವರ್ತದ ಮಹಿಳೆಯರೆನಿಬರೊ
ವೈದಿಕಕಾಲದ ಕುರುಹಿಟ್ಟು
ಸರಳತನದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸೂಸುತ
ಬರೆಹದ ಬರೆಸುತ ಬರಿಸುವರು

೧೫

ಚೀನೀ ಜನರೇ ಗಟ್ಟಿಗರೆಂಬೆನು
ಕಾಯುವ ಕಷ್ಟದ ತಡೆವುದಕೆ
ಬೆನ್ನೊಳು ಹೊರೆಯನು ಧರಿಸುತ ಶಿಖರವ
ನೇರುತಲಿರ್ಪುದು ನೋಡುವೆನು

೧೬

ತಲೆಯಾವರಿಸಿದ ಗುರ್ಜಜನಂಗಳ
ಪೇಟೆಯು ಬಿದಿರ್ಗ್ಗುಸ್ತಿಕೆಯು
ಹೊಲಬನು ತಿಳಿಯಲು ತಲೆಯಲ್ಲಾಡಿಸಿ
ಕೇಳವೆ ಪಥಿಕರ ಕೌತುಕವೆ

ಮುಗಿಲು.

೧೭

ನಗೆನಗೆಯಾಡುತ ಮೊಗವನು ನೋಡುತ
ತಿಳಿಯುವ ಮಾತಿಂ ಮೂದಲಿಸಿ
ಸಾಗುತ ಕರೆಯುವ ಪಥಿಕರ ನೋಡುತ
ತೊರೆದೆ ಹೋಗುವ ದಿಶೆಗಾಗಿ

೧೮

ಹಿಂದು ಜನಾಂಗದ ಜಾತಿಗಳೆಲ್ಲವು
ಸಂದಿದ ನಿಯೋಗ ನಿಯಮವನು
ಇಂದಿಗು ಪಾಲಿಪ ಪರಿಯನು ತಿಳಿಯುತ
ವಿಸ್ಮಿತನಾದೆನು ಮನದಲ್ಲಿ

೧೯

ಓಡುತ ನೋಡಿದೆ ಕಾಂಡಿ ಬಝಾರವ
"ಸವಿಯರ ಹೋಟಲಿನ" ಮಾಟವನು
ಸೈನಿಕ ವೈದ್ಯಾಲಯವನು ನೋಡಿದೆ
ಮಾನವ ಮಮಕಾರಂಗಳನು

೨೦

ಓಡುತ ಡೆಹರಾಪೂನಿನ ಬೀದಿಗೆ
ಸಾರಿದೆ ಸಂಧ್ಯಾಸಮಯದಲಿ
ಪಡುವಣ ನಿಟ್ಟಿದು ನೆರೆ ಸೆರೆಗೊಂಡಿತು
ತಪ್ಪಲದೊಪ್ಪಿನ ಸೀಮೆಯಲಿ

೨೧

ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದ ಸಂಜೆಯಗೆಂಪಿನ
ರಮಣೀಯತೆಯಾ ಒನಪನ್ನು
ಕಮಲಜ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಕಮನೀಯತೆಯಾ
ಕೋಡಿನ ಕಣ್ಣಿನೆ ಕಾಣುತಿಹೆ

೨೨

ಯಾವುದು ನೋಡಲೊ ಯಾವುದು ಬಿಡಲೋ
ನೋಡುವವೆಲ್ಲವು ನೋಟವದು
ದೇವನ ಮಹಿಮೆಯ ಕಸ್ತೂರಿ ತೋರುವ
ಹಿಮಗಿರಿ ಹೇಮೆಯ ಮೋಕ್ಷವದು

———

ನೊಣ.

೧

ಕೆಲಸ ಬೊಗಸೆ ಸಾಗಿಸಿ ನಾನು
ಬಯಲ ಹರಕೆ ಬಯಸಿ ನಾನು
ದೇವಕೊಲುಮೆಗೆರಗಿ ನಾನು
ದಿನವು ದಿನವು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಬಸಿಯ ಬಿಡುವೆನು
ಕುಣಿವ ಕಾಲಿಬಾನಗಳಿಂದ ತಣಿಯುತಿರುವೆನು

೨

ಪಾಪ ಧನದ ಪ್ರಾಣಿಯೊಂದು
ಸೇನೆ ಸೇರಿ ಸಾಗಿ ಬಂದು
ಶಿರದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿ ನಿಂದು
ಕಿರಿದು ನಾದ ಬೀರಿ ನನ್ನ ತಡೆಯುತಿರುವುದು
ಬರಿದೆ ಬೆವರ ಸೋರಿ ನಾನು ಬೆವರದಿರುವುದು

೩

ಹೈಲು ಹೈಲು ಹೈಲು ಮತ್ತೆ
ಹೈಲಿ ಮೂರ ಮುಗಿಸಿ ನಿಂದೆ

ಮುಗಿಲು

ನೈಲನಾದ ಬಣ್ಣ ಬಂದೆ
ತಳೆಯ ಬಣ್ಣ ವಲಯುಗಟ್ಟಿ ತೇಲುತಿರುವುದು
ಛಲದ ಹಂಸಪಾಡುಗಳನು ಹಾಡುತಿರುವುದು

೪

ಹಾಪಲೇನು ನೊಷ್ಟ ಮೊದಲು
ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡದೆ
ಹೆಸು ಸಿತ್ರು ಬಟ್ಟೆಗಳಿಕ
ದೊಷ್ಟಿನಿಂದ ತುಚ್ಛನಾಗಿ ಮುಷ್ಟಿಬರುವುದು
ಬಿಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟಿ ಬಂದೆ ಬಿಂದು ಜಿಬೆ ತೋರ್ಪುದು

೫

ಸಿಟ್ಟು ಸಿಟ್ಟು ಬಟ್ಟೆ ಸಿಕ್ಕ
ಘುಟ್ಟಿಸುತಲೇ ಬರುವ
ಮಲ್ಲಯುದ್ಧ ಯೋಧನೆಂದು
ಕೊಡೆಯ ಕೋಲ ಕೈಯಿಂದೆ ಕಾಯುತಿರ್ಪನು
ಕವನದಿಂದು ಕಾಣುವಂತೆ ತೋರಿಸುವನು

೬

ಪ್ರಾಣಿ ಸಾಮ್ಯವಾದನು
ಪ್ರಾಣ ತೊರೆದ ಬಿಂಬನೊಂದು
ಕ್ರೋಡೆಯುಕ್ತ ಎಳೆಯ ಕಾಣೆ
ನಾಡಿನಿಂದ ಬಿಂದ ನಾನೆ ಮಣಿಸುತಿರ್ಪನು
ಕಣದ ಬಿರಿದಾದ ಬಿಂಬನೊಯ್ಯುತಿರ್ಪನು

೭

ದೇವ ಸೀಮೆ ನವಿಲು ಕೇದೆ
ಹರಿದು ಹಾಸ್ಯ ಹವನನೊಂದು
ಬಿರಿದು ಕಿರಿದು ಮಾತನಿಲ್ಲ

ಮುಗಿಲು.

[illegible]
[illegible]

೮

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

೯

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

೧೦

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

೧೧

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ಅಣಬೆ.

೧

ತನಸು ಬಿರಿಯು ಕ್ಷೀಣಿಸಿರಲು
ಒನಸನಾಂತು ಮೂಡಿ ಒರುವ
ಮನಕೆ ಮಾಟವಾಗಿ ಕಾಂಬ
ಅಣಬೆ ಬೆಳೆವ ಕಳೆಯುತೀರಿ ಮೊಳೆಯುತಿರುವುದು
ತರಜೊಂಪನಳಪನೊಂಪ ತಿಳಿಸುತಿರುವುದು

೨

ಬಾನಸೋರೆ ತೀರಿಕಾಂಬ
ಬಾನಗೊಡೆಯು ಕೆಳಲಿ ಕಾಣೆ
ಕ್ಷೋಣಿಗಮಿಪೆ ಮಾಣಿಕಂಗಳು
ಕಾಂಬಬಿಂಬನೊಂದಿ ಬಾನಸೊಂಪನೀವೆಯು
ಕುಂದದಿರ್ದ ಚಂದ್ರಬಿಂಬದಿಂದನೀವೆಯು

೩

ನೀರನೆಲೆಯು ತೆರೆಯು ಸೋಕಿ
ಸರಿಯ ಸರಿಯ ಸುಳಿಯುತಿರುವ
ದರಿಯ ಸಿರಿಯು ತಿರೆಗೆ ತರುವ
ಬಿರುಗಿಸಿರುವ ತೋರಿಯಿನ್ನು ಕಾಣಿಸುತಿರುವೆಯು
ದಾನುವರುಷವಿತ್ತು ಮನಕೆ ತಣಿಸುತಿರುವೆಯು

೪

ಚಂಚರೀಕತತಿಯುಗಾಂಬೆ
ಮಿಂಚಿನಂಥ ನೃಯುಸಿರಿಗೆ
ಸಂಚರಿಸದ ಸಂಚನೋಡೆ
ಮೂಸದಿರ್ದ ಪುಷ್ಪವಾಗಿ ವಸುಧೆಗೆಸೆವುದು
ವಾಸನಾಭಿರುಚಿಯು ಜನವು ಮೂಸಿ ತಿಳಿಯದು

೫

ತಿರೆಯಮಾತೆ ತೆರೆ [illegible]
[illegible]
[illegible]
ಕಾಲಕನ ಕರೆಯ ಕಂಡು [illegible]
ಕೇಳುವೆಯಾ [illegible]

೬

ಪ್ರೇಮಗಂಗೆ ತುಂಬಿ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ಪರಮಗಂಗ [illegible]

೭

ಬಾಲತನದ ಲೀಲೆಯಲ್ಲಿ
ಕಾಲಕನ [illegible]
[illegible]
ಲಗುಬಗೆ [illegible]
[illegible]

೮

[illegible]
[illegible]
[illegible]
ಕೇಳುವೆಯಾ [illegible]
ತುಳಸಿವನ್ನು [illegible]

೭

ಸನಿಹವೆ ಕಾಣಲು ಕುಣಿಯುವ ಮನದೆ
ಜಿನುಗಿನ ರೇಶಿಮೆ ತಂತುವನಾಂತು
ನುಣುಪಿನ ಸಣ್ಣನೆ ಸಾಣಿಗೆಯೆನಿಸಿ
ವನಗಿರಿಕಂದರ ಹಸುರಲಿಯೆಸೆಯೆ
ಸಾಲೆಯ ನೋಡಲು ಹೋಗುತಲಿರ್ದೆ
ಸಾಲಿಗ ಜಾಲವ ನೋಡುತಲಿರ್ದೆ

೮

ಬೆಳಗಿನ ಗಳಿಗೆಯೊಳಲೆಯುತ ಹೊಲದೆ
ಗಿರಿಗಳನೇರುತ ಶಿಖರದೆ ನೋಡೆ
ಗ್ರಾಮದ ಗೇಹದ ಧೂಮದ ಪರಿಯು
ತರುಗಳ ತುದಿಯಲಿ ತೊನೆಯುತ ತೋರೆ
ಸಾಲೆಯ ನೋಡಲು ಹೋಗುತಲಿರ್ದೆ
ಸಾಲಿಗ ಜಾಲವ ನೋಡುತಲಿರ್ದೆ

೯

ಸೂರ್ಯನ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಆಗರ ನೀರು
ಗಾರುಗೆಡುತ ತಾನಾರುತಲಿರಲು
ತೋರುವ ಲವಣದ ಕಣಗಳ ಮಣಿಯು
ಮೆರಸುವ ನೀರಿನ ಹೊಳಪನು ಹೊಳಿಸೆ
ಸಾಲೆಯ ನೋಡಲು ಹೋಗುತಲಿರ್ದೆ
ಸಾಲಿಗ ಜಾಲವ ನೋಡುತಲಿರ್ದೆ

೧೦

ಸಾಗರ ಸನಿಹದ ಗಜನಿಯ ಬಯಲ
ಹೊಳೆಗಳ ಕೆಲ ಬಲ ಹೊಳೆಯುತಲಿರುವ

ಬೆಳಗುವ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬಟ್ಟಲ ಪೋಲ್ವ
ಸಿಂಪಿನ ಬಿಂಗಿನ ಸೊಂಪನು ಸೂಸೆ
ಸಾಲೆಯ ನೋಡಲು ಹೋಗುತಲಿರ್ದೆ
ಸಾಲಿಗ ಜಾಲವ ನೋಡುತಲಿರ್ದೆ

೧೧

ನೀಲಾಂಬರದಾಕ್ರೀಡಾಂಗಣದೆ
ನಲಿನಲಿದಾಡುವ ನಭದಂಗನೆಯು
ಬೆಮರಿನ ಹನಿಗಳನೊರಸುತಕರದ
ವಸನವ ವಸುಧೆಗೆ ಬಿಸುಟೆಹಳೆನಲು
ಸಾಲೆಯ ನೋಡಲು ಹೋಗುತಲಿರ್ದೆ
ಸಾಲಿಗ ಜಾಲವ ನೋಡುತಲಿರ್ದೆ

೧೨

ಕಿರಣಾವಳಿಗಳ ಕರುಣವ ಬೀರಿ
ತರಣಿಯು ಮೂಡಣದೆಸೆಯಿಂದೇರಿ
ಮಂಜಿನ ಹನಿಗಳ ಸಂದಣಿಯಿಂದೆ
ವಸುಮತಿ ದಿಶೆಗಳ ಬೆಳಕನು ಬೀರೆ
ಸಾಲೆಯ ನೋಡಲು ಹೋಗುತಲಿರ್ದೆ
ಸಾಲಿಗ ಜಾಲವ ನೋಡುತಲಿರ್ದೆ

೧೩

ಸಾಲಿಗ ಜಾಲದ ಮನೆಯೊಳು ಮನವು
ಸೇರುತ ಸರಿಯಲು ಸಯ್ಗೆಟ್ಟಿರಲು
ಕೂಳಿನ ಬಾಳಿನ ಕೋಳಕೆ ಸಿಲುಕಿ
ತಾಳದೆ ನುಸುಳುವ ನರವರನೆಲ್ಲಿ?
ಸಾಲೆಯ ನೋಡಲು ಹೋಗುತಲಿರ್ದೆ
ಸಾಲಿಗ ಜಾಲವ ನೋಡುತಲಿರ್ದೆ

ಮುಗಿಲು.

೭

ಸನಿಹದೆ ಕಾಣಲು ಕುಣಿಯುವ ಮನದೆ
ಜೆನುಗಿನ ರೇಶಿಮೆ ತಂತುವನಾಂತು
ನುಣುಪಿನ ಸಣ್ಣನೆ ಸಾಣಿಗೆಯೆನಿಸಿ
ವನಗಿರಿಕಂದರ ಹಸುರಲಿಯೆಸೆಯೆ
ಸಾಲೆಯ ನೋಡಲು ಹೋಗುತಲಿರ್ದೆ
ಸಾಲಿಗ ಜಾಲವ ನೋಡುತಲಿರ್ದೆ

೮

ಬೆಳಗಿನ ಗಳಿಗೆಯೊಳಲೆಯುತ ಹೊಲದೆ
ಗಿರಿಗಳನೇರುತ ಶಿಖರದೆ ನೋಡೆ
ಗ್ರಾಮದ ಗೇಹದ ಧೂಮದ ಪರಿಯು
ತರುಗಳ ತುದಿಯಲಿ ತೊನೆಯುತ ತೋರೆ
ಸಾಲೆಯ ನೋಡಲು ಹೋಗುತಲಿರ್ದೆ
ಸಾಲಿಗ ಜಾಲವ ನೋಡುತಲಿರ್ದೆ

೯

ಸೂರ್ಯನ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಆಗರ ನೀರು
ಗಾರುಗೆಡುತ ತಾನಾರುತಲಿರಲು
ತೋರುವ ಲವಣದ ಕಣಗಳ ಮಣಿಯು
ಮೆರಸುವ ನೀರಿನ ಹೊಳಪನು ಹೊಳಿಸೆ
ಸಾಲೆಯ ನೋಡಲು ಹೋಗುತಲಿರ್ದೆ
ಸಾಲಿಗ ಜಾಲವ ನೋಡುತಲಿರ್ದೆ

೧೦

ಸಾಗರ ಸನಿಹದ ಗಜನಿಯ ಬಯಲ
ಹೊಳೆಗಳ ಕೆಲ ಬಲ ಹೊಳೆಯುತಲಿರುವ

ಮುಗಿಲು.

ಬೆಳಗುವ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬಟ್ಟಲ ಪೋಲ್ವ
ಸಿಂಪಿನ ಬಿಂಗಿನ ಸೊಂಪನು ಸೂಸೆ
ಸಾಲೆಯ ನೋಡಲು ಹೋಗುತಲಿರ್ದೆ
ಸಾಲಿಗ ಜಾಲವ ನೋಡುತಲಿರ್ದೆ

೧೧

ನೀಲಾಂಬರದಾಕ್ರೀಡಾಂಗಣದೆ
ನಲಿನಲಿದಾಡುವ ನಭದಂಗನೆಯು
ಬೆಮರಿನ ಹನಿಗಳನೊರಸುತಕರದ
ವಸನವ ವಸುಧೆಗೆ ಬಿಸುಟೆಹಳೆನಲು
ಸಾಲೆಯ ನೋಡಲು ಹೋಗುತಲಿರ್ದೆ
ಸಾಲಿಗ ಜಾಲವ ನೋಡುತಲಿರ್ದೆ

೧೨

ಕಿರಣಾವಳಿಗಳ ಕರುಣವ ಬೀರಿ
ತರಣಿಯು ಮೂಡಣದೆಸೆಯಿಂದೇರೆ
ಮಂಜಿನ ಹನಿಗಳ ಸಂದಣಿಯಿಂದೆ
ವಸುಮತಿ ದಿಶೆಗಳ ಬೆಳಕನು ಬೀರೆ
ಸಾಲೆಯ ನೋಡಲು ಹೋಗುತಲಿರ್ದೆ
ಸಾಲಿಗ ಜಾಲವ ನೋಡುತಲಿರ್ದೆ

೧೩

ಸಾಲಿಗ ಜಾಲದ ಮನೆಯೊಳು ಮನವು
ಸೇರುತ ಸರಿಯಲು ಸಯ್ಗೆಟ್ಟಿರಲು
ಕೂಳಿನ ಬಾಳಿನ ಕೋಳಕೆ ಸಿಲುಕಿ
ತಾಳದೆ ನುಸುಳುವ ನರವರನೆಲ್ಲಿ?
ಸಾಲೆಯ ನೋಡಲು ಹೋಗುತಲಿರ್ದೆ
ಸಾಲಿಗ ಜಾಲವ ನೋಡುತಲಿರ್ದೆ

೧೪

ಪ್ರಣವಾಕ್ಷರವೇ ಮಧ್ಯದೊಳಿರ್ದು
ಅಗಣಿತ ಕಿರಣಾವಳಿಗಳ ಬೀರ್ದು
ಅನಂತ ಸೂರ್ಯನ ತೇಜದ ಕಲೆಯ
ಕುಸುರಿಸಿ ವಸುಧೆಗೆ ತೋರಿಸಿ ಮೆರಿಸ
ಸಾಲಿಯ ನೋಡಲು ಹೋಗುತಲಿರ್ದೆ
ಸಾಲಿಗ ಜಾಲವ ನೋಡುತಲಿರ್ದೆ

ಮುಗಿಲು.

೧

ಏನಿದೇನಿದು ಬಾನಧ್ವನಿಯಲಿ
ಘೋರಗರ್ಜನೆ ಗೆಯ್ವುದು
ಪೊಸಲ ನೆಗಸವು ನೆಗೆದು ಬಂದಿರೆ
ಘೂರ್ಣಿಸುವ ಸೌಂರಂಭವೊ
ವನಧಿ ಮೇರೆಯ ಘನರವಂಗಳ ಮಿಕ್ಕಿಮೀರುವ ಮೊಳಗಿದೊ

೨

ಕಾಲಪುರುಷನ ಕಡಕಡಾಟದ
ಸಂಚರಿಪ ಸಂಚಾಲವೊ
ಇಳೆಯನೆಲ್ಲವ ಬಳಸಿಯುಲಿಯುವ
ವಿಲಯ ಕಾಲದ ಕಹಳೆಯೊ
ಇಳೆಯ ಮರ್ತ್ಯರ ಮಸಣಗಾಣಿಪ ಮರಣ ಶಾಸನ ಶಕ್ತಿಯೊ

೩

ಬೊಬ್ಬಿರಿವ ಬಿರುಗಾಳಿ ಗೃಹಗಳ
ಕೋಳ್ಗಳನು ಕೋಳ್ಗೊಳುತಿದೆ

ಮಂಡಲಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳ
ಚಂಡೆಸೆದು ಪುಟಿಸುತ್ತಿದೆ
ಬಂಟುಗೆಡದಿಹ ಗಿಡಮರಂಗಳ ದಿಂಡಡಸಿ ಸೈಗೆಡಿಸಿದೆ

೪

ಬಡವರೊಂದೆಡೆ ಗುಡಿಸಲೊಂದೆಡೆ
ಬೊಬ್ಬೆಯಬ್ಬರವೆದ್ದಿದೆ
ಫಡಫಡೆನ್ನುತ ಬಿಡದೆ ಪೊಡವಿಯ
ಪೊನಲು ಪೊಯ್ಯುತ ಪೊರಟಿದೆ
ಜಡರ ಧಾರ್ಷ್ಟ್ಯವ ಜಡಿದು ಜಂಕಿಸಿ ಸಿಡಿಲು ಪಲ್ಗಡಿಯುತ್ತಿದೆ

೫

ಇನಿದು ಗಾನದ ದನಿಯಿದೆಂಬೆನೆ
ತನುಗೆ ತಂಪನು ಸೂಸದು
ಮನವ ತಣಿಸುತ ರಮಿಸಿ ಕುಣಿಸುತ
ಪರಮ ಪುರುಷನ ತೋರದು
ಏನಿದೇನಿದು ಬಾನಧುನಿಯಲಿ ಘೋರ ಗರ್ಜನೆ ಗೆಯ್ವುದು

೬

ಕೋಟಿ ಕೊತ್ತಳ ಕೂಟದಾಟದ
ನಟನೆ ನಡಿಸಿದೆ ನಿಟಿಲೆನೆ
ಆಟವಿಕ ಮಾಯಾ ಪ್ರಪಂಚದ
ಮಾಟನೋಟವ ನಟಿಸಿದೆ
ಲಟಕಟಿಪ ವೀರಾಧಿವೀರರ ಪಡೆಯ ಬೆಡಗನು ಪಡೆದಿದೆ

೭

ಜೀವ ಕೋಟಿಯ ಘಟನೆಪಟಲವ
ವಿಷ್ಣು ಪದದಲಿ ಪದುಳಿಸಿ
ಪವನವಾಹನವಾಗಿಯೇರಿಸಿ
ವಸುಧೆ ದೆಸೆಗಳ ಮುಸುಗಿಸಿ
ಭುವನ ಮಾತ್ರವ ಬವರಯಾತ್ರೆಗೆ ಭರದೆ ಭೋರ್ಗರೆಯುತ್ತಿದೆ

ಮುಗಿಲು.

೮

ಸಿಡಿಲು ಗುಂಡಿನ ಮಿಂಚು ಗಿಡಿಗಳ
ಗಡಣದಿಂದಲಿ ಗಗನದೆ
ಕಡಕಡಾಟದ ಕಸುವ ತೋರಿಸಿ
ಸಮರ ಭೂಮಿಯೊಳೆಸೆಯುತ
ಬಿರುಬು ಗಾಣದ ದೊರೆತನದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸೀಮೆಯ ಸೇರಿದೆ

೯

ಬೇಸಿಗೆಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಶಿಖರವು
ವಸುಮತಿಯ ಸಂತಾನವ
ನಶಿಸಲೆಸಗುತ ಬಿಸಿಲು ಬೇಗೆಗೆ
ಸುಟ್ಟು ಸೂರೆಯ ಗೊಳುತಿರೆ
ಕಸಿದು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನು ಸ್ಥಾಪಿಸೆ ಅಶನಿಪಾತವನೆಸಗಿವೆ

೧೦

ಬೀಡುಗೊಂಡಿಹ ಬಿಸಿಯ ಬೇಸಿಗೆ
ಬೆದರಿ ಬೆಪ್ಪನೆ ಬಾಯ್ಬಿಡೆ
ಗುಡುಗ ಡಂಗುರ ಹೊಯ್ಸಿ ಬಿರುದಿನ
ಹೆದೆಯನೇರಿಸಿ ಸಾರುತ
ಗುಡಿಯ ಕಟ್ಟುತ ಪೊಡವಿಜಡರಿಗೆ ಅದಟೆದುಬ್ಬಟೆ ತೋರಿವೆ

೧೧

ಪೊಸದು ಹೊಗರಿನ ಹೊಗೆಯು ಗಗನದೆ
ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಮುಸುಗುತ್ತಿದೆ
ದೆಸೆಯು ಬಳಸುತ ಕೆಪರ್ಗಿಡಿಗಳು
ಮಸಗಿ ಮುಂಬರಿಯುತ್ತಿವೆ
ಬಿಸಿಲು ಕಾಲದ ದೊರೆಯ ಬಂಧಿಸಿ ಚಿತೆಯನೇರಿಸಿ ಸುಡುತಿದೆ

೧೨

ಸಿಡಿಲು ಮಡಲಲಿ ಬೆಳಗಿ ಎಲಬನು
ಇಳೆಯ ಜೀವಿಗೆ ತೋರಿದೆ
ಕಡೆಗೆ ಕನಿಕರ ಸೊದೆಯು ಸೂಸಿರೆ
ಮಂಗಳಾಂಗಿಯ ಗಂಗೆಯ
ತಿಳಿಯ ನೀರೊಳು ತೊಳೆದು ತೇಲಿಸಿ ಅಳಲಶ್ರಾದ್ಧವೊಡರ್ಚಿದೆ

೧೩

ನೋಡ ನೋಡದೊ ಒಂದು ನಿಟ್ಟಿಗೆ
ಕರಿಯ ಕಪ್ಪನೆ ಸಾರಿಸಿ
ದಿಶೆಯ ಮೇರೆಯ ವಸುಧೆ ಮೇರೆಯ
ಮುಗಿಲ ಮೇರೆಯ ಮುದುಗಿಸಿ
ತಿಮಿರ ಸಾಯಕದೂರ್ಮಿ ಮಾಲೆಯ ಹೊರಳಿಯೇರುತ ಬರುತಿದೆ

೧೪

ಪಗಲು ರಾತ್ರಿಯ ಯುಗಲ ನೋಡುವ
ಪಗಲ ಕಂಡೆನು ಜನ್ಮದೆ
ಪಗಲಿನಾಣ್ಮನು ಪಗೆಯ ಪರಿದನೊ
ಯುಗವು ಮುಗಿಯಿತೊ ಬೆಳಕಿನ
ಜೋಡಿಯಾಟದ ರೂಢಿ ಪಡೆದಿಹ ಪೊಡವಿಯಾಟವು ಚೋದ್ಯವೆ !

೧೫

ಹಾಯಬಿಟ್ಟಿಹರೇನೊ ಹಡಗಿನ
ಪಡೆಯು ಬೇಗನೆ ಬರುತಿದೆ
ಬಿಳಿಯ ಬಾನಿನ ಕಡಲ ತಡಿಯಲಿ
ಮೊರೆದು ಹಾರುವ ತೆರೆಯನು
ಏರಿಯಿಳಿಯುತ ತೇಲಿತೊನೆಯುತ ಮಿಕ್ಕಿ ಮಿೂರುತ ಬರುತಿದೆ

೧೬

ಕಂಡೆನೊಂದೆಡೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಬೆಟ್ಟಕೆ
ಬೆಳ್ಳಿಯೇರಿಸಿ ಬೆಳಗಿದೆ

ತುಂಗಶಿಖರದೆ ಗಂಗೆ ರೂಪದ
ಮಂಗಳಾಂಗಿಯು ಹರಿಸಿದೆ
ಬಿಸಿಲು ಬೆಳಕನು ಕಾಣೆ ಕೋಡೊಳು ಹೊಳೆಯು ಹರಿವುದು ಹೊಸದೆನೆ

೧೭

ನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ಮುಗಿಲ ಮೇಲ್ಪರೆ
ಹಾರಿ ಹೋಯಿತೆ ರಭಸದೆ
ತೇಲಿಯುಲಿಯುವ ಶಕುನಿ ನಿಕರವು
ತೋರದಿರುವದನಂತದೆ
ಚಲುವ ಬೀರಿಸಿ ನವಿಲ ಬಳಗವನೊಲಿಸಿಲಾಸ್ಯದೆ ಹೊಳೆಸಿದೆ

೧೮

ನೀಲಿಯಂಬರ ತೆರೆಯ ಪೊರೆನುಲಿ
ಬೇರೆ ಬೇರೆಯ ರೂಪವ
ಸಾಲುಗೊಳಿಸುತ ರೂಪಿಸಿರಿಸುತ
ಬಣ್ಣವೇರಿಸಿ ಕುಣಿಸುತ
ಇಳೆಯ ನಾಟಕ ಗೃಹವನೆಸಗುತ ಚಲನ ಚಿತ್ರವ ತೋರಿದೆ

೧೯

ನೋಡದೊಂದೆಡೆ ಸಾರನಾಥದ
ಬುದ್ಧದೇವನ ಸ್ತೂಪವ
ಎದ್ದು ಕಾಣಿಸಿ ಗಗನ ಮುಖದಲಿ
ಸದ್ದು ಮಾಡದೆ ಸಾಗಿಸಿ
ಬುದ್ಧ ದೇವನ ಮಹಿಮೆ ಸಾರಲು ಬದ್ಧಕಂಕಣವಾಗಿದೆ

೨೦

ಮಂಜು ಮಂಜಿನ ಗಡ್ಡೆಯೊಡ್ಡನು
ಗೆಂಟೆನೊಂದೆಡೆ ಮಂಡಿಸಿ
ಮುಂಗುಡಿಯ ಬೆಡಗಿಂದೆ ಕಂಗಳ
ಕಂಗೆಡಿಸಿ ಮುಂಬರಿಯುವ
ಮಂಗಳಾಂಗದ ತುಹಿನಗಿರಿಗಳ ಬಂಬಲದೊಳಿಂಬಿಡಿದಿದೆ

೨೧

ಬಯಲೊಳಲೆಯುತ ಭುವನ ದೇವಿಯ
ದಿವ್ಯದರ್ಶನಕೆಳಸುವೆ
ಶರಧಿ ತೀರದೆ ಹಾರಿ ಮೊರೆಯುವ
ತೆರೆಯ ಸಿರಿಯನು ಕಾಣುವೆ
ಬಯಲ ಭೂಮಿಗೆ ಜಲಧಿಯುಡುಪಿನ ಬಣ್ಣವಿತ್ತವನಾರೆಲೊ !

೨೨

ಜೋಗು ನೀನಿರೆ ಗೇರುಸೊಪ್ಪೆಯ
ಜೋಗವೇ ಜೋಗೆಂಬರೆ ?
ರಾಗವೇರಿದ ಭೋಗ ಭೂಮಿಯ
ಕೋಗಿಲೆಯ ಕೂಗೆಂಬರೆ ?
ಜಗದ ಜೋಗುಗಳೆಲ್ಲ ಬಾಗಿಸಿ ಬೀಗಿ ತೂಗುತ ತೋರಿರೆ

೨೩

ತಂದೆತಾಯ್ಗಳು ತನಯರೇಳ್ಗೆಯ
ಕಂಡು ಹರುಷದೆಯುಲಿವರು
ಕಡಲಿನಾರ್ಭಟಿ ಒಡೆದು ಕೇಳುವ
ಕೆಳೆಯ ಕಾರಣವೇನಿದೆ
ತಂದೆ ತಾಯ್ಗಳ ಬಂಧು ಭಾವವು ನಿನಗೆ ಸಾಗರಕಿರುವುದೆ ?

೨೪

ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣನ ತೇಜವ
ಸೂರೆಗೊಂಡಿಹೆ ನಭದಲಿ
ವೀರತೇಜೋಮಯನ ರುಚಿರವು
ಸೇರಿತೆತ್ತಲೊ ಕಾಣೆನು
ತಿರುವ್ನನೇರಿಸಿ ನೇಸರಿಂದಿರೊಳು ಬಿರುದು ಬಾವುಲಿ ತೋರುವೆ

೨೫

ಇಳೆಯ ವಲಯವ ಬಳಸಿ ಚಕ್ರದ
ವ್ಯೂಹ ರಚನೆಯ ಗೆಯ್ಯುವೆ

ಮುಗಿಲು.

ಅಳವಿಗೊಡುತಿಹ ಪಗಲಿನಾಣ್ಮನ
ಇಳಿಕೆಗೆಯ್ದುರೆ ರಣದಲಿ
ಸೆಳೆದು ಬಂಧಿಸಿ ಸೆರೆಯೊಳಿರಿಸುತಲಿಳೆಗೆ ತೋರುವೆಯಿಣುಕಿಸಿ

೨೬

ತಿರೆಯ ಜೀವನದುಸಿರನುಸುರುವ
ಪರಮ ಪೂರುತಿಯಿನನನು
ಸೆರೆಯ ಸರಪಣಿ ಕುಣಿಕೆ ಮಣಿಯಲಿ
ಕುಣಿಸಿ ನೃತ್ಯವನಾಡುವ
ಪರಮ ಪೌರುಷ ದುರುಬತೋರುವ ಸಿರಿಯ ಜೀವನ ಯಾವುದೊ !

೨೭

ಆರು ನೀನೆಲೆ ಪೇಳು ನಿನ್ನಯ
ತಾಣವೆಲ್ಲವ ವಿವರದೆ
ಕೇಳಿ ತಿಳಿಯದ ಕಂಡು ಕಾಣದ
ವೀರ ತನಿರಸಸುಧೆಯಲಿ
ಮಲೆತು ನಿಂತಿಹೆ ಮೆರೆದು ನಿಂತಿಹೆ ಮೀರಿ ನಿಂತಿಹೆ ಜಗದಲಿ

೨೮

ಅರಿದೆನರಿದೆನು ಮೋಡದೊಡೆಯನ
ಬಿರುವಳೆಯ ಭೀಕರವಿದೊ !
ಧರೆಯ ಸಲಹುವ ಬಿರುದ ತಳೆದಿಹ
ಕರುಣಶಾಲಿಯ ಕೆರಳುವ
ಪರಿಯ ಪರಿಕಿಸೆ ಪರಮ ಪುಣ್ಯರ ಪರಮಧಾರ್ಮಿಕತನವಿದೊ ! !

೨೯

ಇನನ ಕಿರಣದ ಕರುಣೆಯಿಂದಲಿ
ಅಮರಸರಣಿಯೊಳೇರುವೆ
ಶವನ ಸೃಷ್ಟಿಯು ದಿವಿಜ ಸೃಷ್ಟಿಯ

ವಿಮಲ ನಿಲಯದೆ ಮಲಗುವೆ
ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣವ ಬಾನಿಗೇರಿಸಿ ಭುವನ ಮೋಹನವಾಗಿಹೆ

೩೦

ಜನಕನೆಂಬುದ ಗಣನೆಗೆಯ್ಯುತ
ಮಣಿದು ಕಾಣಿಕೆಯಿತ್ತ್ರಯ
ದಿನಪ ಕೆಡೆನುಡಿಗೆಯ್ಯೆ ತನಯನ
ತನಯತನವನು ನಿಂದಿಸಿ
ಕನಲಿ ಕೊಳುಗುಳದಲ್ಲಿ ತೋಳನು ತೋರಿ ಒಲ್ಸಿರೆಗೆಯ್ದ್ದಯು

೩೧

ತಂದೆ ತನಯರ ಬಿಂಕದಂಕದ
ಸಂದ ಶೌರ್ಯವ ಧರೆಯಲಿ
ನಿಂದು ನೋಡುವ ಸಂಧಿ ದೊರೆಯಲು
ಮಂದ ಮಾರುತ ಬರುತಲಿ
ಸಂಧಿ ಮಾಡಿಸಿ ಸೆರೆಯ ಬಿಡಿಸಿದ ಚಂಪದಿಂಪನು ಕಂಡೆನು

೩೨

ಭಾನು ಪಡುವಣ ಕಡಲ ತಡಿಯನು
ಸಾರಿ ಸೀಮೆಯ ಸೇರಲು
ಜನಕನಗಲಿಕೆಯಿಂದಮೊಗೆದಿಹ
ಅಳುವು ಸೀಮೆಯ ಮೀರುತೆ
ಮನವನೊಳಕೊಳೆ ಕೆಂಪಿನೊಪ್ಪಿನ ಮುಗಿಲ ಮೊತ್ತದೆ ತೋರುವೆ

೩೩

ಕಾಡನಾಡೊಳು ಬಿಸಿಯ ಬಿಸಿಲೊಳು
ಕಾಡ ಮಿಗಗಳು ನೀರನು
ಬೇಡಿ ಕಾಣದೆ ನಿಶಿಯ ಸಮಯದೆ
ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳವ ಸೇರುತ
ಕುಡಿಯೆ ನೀರನು ಕ್ರೂರ ಬೇಟೆಗ ಹೊಡೆದು ಮಲಗಿಸಲವುಗಳ

ಮುಗಿಲು.

೩೪

ಕೊಲುವ ಬೇಟೆಗನಡಗಿ ನಿಂತಿರೆ
ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳದ ಬಳಿಯಲಿ
ಬಳಸಿ ಸುಳಿಯೆವು ತಿಳಿಯ ನೀರಿನ
ಬಳಗವೆಲ್ಲವನೊಲ್ಲೆವು
ಎಲವೊ ದೇವನೆ ತ್ರಾಹಿಯೆನುತಿರೆ ಮೇಘರೂಪದೆ ಬಂದೆಯ

೩೫

ಒಸೆದು ಆಗಸ ಸೀಮೆ ತಾಗುತ
ಬಿಳಿಯ ಬೆಳಕನು ಬೀರುತ
ಒಸಗೆವರೆಯನು ಮುಸಗಿ ಸಾರುತ
ಬೆಳ್ಳಹಕ್ಕಿಯ ಬಳಗವು
ವಸುಧೆ ದಿಶೆದಿಶೆ ಬೆಸಸಿ ಬರುತಿದೆ ವಿಷಯ ಪೊಸತೆನೆ ಜಗದಲಿ

೩೬

ತಾರೆ ಬಹು ದೂರದಲಿ ಮಿಟುಕಿಸಿ
ಮಿನುಗಿ ಮೇದಿನಿ ಕಾಣ್ದಿರೆ
ಕೊರಗಿ ಕಾದಂಬಿನಿಯು ಮೊರೆಯಿಡೆ
ಕರುಣ ಶಾಲಿಯು ನಿಶೆಯೊಳು
ಧರಣಿಗಟ್ಟಿದ ಅರಿಲಕುಳವೆನೆ ಮಿಂಚುಹುಳಗಳು ಮಿಂಚಿವೆ

೩೭

ಧರೆಯ ಪಾವನ ಪುರುಷ ಬರುತಿರೆ
ಪುರಜನರು ಮೆರೆದಾಡುತ
ಹಿರಿದು ಪೇಡೆಯ ಸಿರವೆ ಕೊಡುವೊಲು
ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಬಳಗಕೆ
ಆಲಿವರಲಿನ ಸಾಲ ಸೂರೆಯ ತಿರೆಯ ತಳದಲಿ ತೂರಿದೆ

೩೮

ನೀರನೆಲೆಯಾಗಿರುವ ಸಾಗರ
ಜಗದ ವಲಯವ ಬಳಸುತ

ಪಲವು ಕಾಲವು ಸಲಹಿ ನಿಂತಿರೆ
ಇಳೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಕಾಣಲು
ನಭವನೇರುತ ನಲಿದು ನೋಳ್ಪುದೊ ಸೂಸಿ ಮುತ್ತಿನ ಸೇಸೆಯ

೩೯

ಗಾಳಿನೀರಿನ ಬಳಕೆ ಬಿಟ್ಟರೆ
ಜೀವಕೋಟಿಯು ಬಾಳ್ವುದೆ
ಬಾಳಿ ಬದುಕುವ ಬಲುಮೆಯಾಂತಿಹ
ಗಾಳಿ ನೀರನು ಬೆರೆತಿಹ
ಜೀವ ಕೋಟಿಯ ಜೀವವೆನಿಸುವ ಕಾಲಕಾಲನು ನೀನೆಲೊ!

೪೦

ನಭದ ಮುಖದಲಿ ವಾಯುವುದಯಿಸೆ
ಅಗ್ನಿಯೊಗೆಯಿತು ಅನಿಲದೆ
ಅಗ್ನಿಯಿಂದಲಿ ಜಲವು ಜನಿಸಿತು
ಜಲದೆ ಪೃಥುವಿಯು ಬಂದುದು
ಇನಿತು ಮಾತನು ಜನಕೆ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಕುಣಿವ ಜೀವನ ನೀನಲೆ!

೪೧

ಕೈಗಳಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸಗೆಯ್ಯುವ
ಪಾದವಿಲ್ಲದೆ ಪೋಗುವ
ನಯನವಿಲ್ಲದೆ ನಾಡೆ ನೋಡುವ
ಕಿವಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಕೇಳುವ
ಹೃದಯವಿಲ್ಲದೆ ಜಗವನರಿಯುವ ಪರಮ ಪುರುಷನು ನೀನಲೆ!

೪೨

ವಿವಿಧ ದೇಸೆಯ ರೂಪ ತೋರಿಸಿ
ಇರದೆ ನಭದಲಿ ಮೆರಯಿಸಿ
ವಿವಿಧ ಜೀವಿಯ ಮೇಣು ರಚಯಿಸಿ

ಮುಗಿಲು.

ನೀರನೊಂದನೆ ಕರೆಯಿಸಿ
ವಿವಿಧ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಡಕವೊಂದಿದೆ ಎಂಬ ತತ್ವವ ತಿಳುಪುವೆ

೪೩

ದಿವಿಜ ಸದನವ ಭೋಗಿ ಸದನವ
ಮನುಜ ಸದನವದೆನ್ನದೆ
ತವಕಗೊಳ್ಳುತ ಹೊಲಬುಗಾಣುತ
ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗದೆ ತಿರುಗುವೆ
ಸಾಮ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಿಳೆಯ ಸಲಹುತ ಕಾವ್ಯವಸ್ತುವ ಕೊಡುತಿಹೆ

೪೪

ಕರಿಯ ನೀಲಿಯ ಬಿಳಿಯ ಬೂದಿಯ
ಗಾಡಿವಡೆದಿಹ ಮೋಡವು
ಪಾರು ಪರಿಯೊಳು ಪಾರಿ ಹರಿಯುತ
ಒಡನೆಯೆಡೆಯೊಡನಾಡಿಗೆ
ಕರೆದು ಕೊಡುತಲಿ ಸರಿದು ಬಿಡುತಲಿ ಸಾಮ್ಯಸೃಷ್ಟಿಯ ತೋರ್ಪುದ

೪೫

ತರಳ ತನದಲಿ ತಣಿಸಿ ಕುಣಿಸಿದೆ
ಹರೆಯದಲ್ಲಿಯು ಹರಸಿದೆ
ಹರೆಯು ಹೋಗಲು ನರೆಯು ಹಾಯಲು
ಹುರುಪಿನಿಂದಲಿ ಹಾಡಿಸಿ
ಪರಮ ಪುರುಷನ ಕರುಣ ತೋರುವ ಸಿರಿಯ ಜೀವನ ನೀನಲೆ !

೪೬

ಕಾಲಕಾಲವೆ ನೋಡಿ ಬಂದೆನು
ರೂಪರೂಪಾಂತರವನು
ಜೀವರಾಶಿಯ ಕೋಶ ತೋರಲು
ಜೀವ ಕೋಟಿಯ ನಡೆಯಲಿ
ಕವಿಯ ಕಲ್ಪನೆ ಮೀರಿ ಕಾಲದ ಭೇದಕೊಳಪಡದಿರ

೪೭

ಮುಂಬರಿವ ಮೇಘಂಗಳಿಸಕವೆ
ಇಂಬಿಡದ ಮೇಲಾಟದೆ
ಬೆಂಬಿಡದೆ ಕೂರ್ಗಣೆಯ ಕೆಂಗಿಡಿ
ತನಿಗೆವರ ತೂರುತ್ತಿರೆ
ಸಂಗರದ ಸಾಹಸವು ಸಲ್ಲದು ಸಲಹೆ ಲೋಕವ ತಿಳಿದೆಯ

೪೮

ಗುಡುಗು ಸಿಡಿಲಿನ ತೂರು ಗಿಡಿಗಳ
ಬಿಡಯ ನೆಟ್ಟನೆ ಬಿಟ್ಟಿಹೆ
ಪಡಿಯ ನೀಡಲು ಜೀವಕೋಟಿಗೆ
ಗಾಡಿಯೊಳು ನೀನೋಡುವೆ
ನೀಡಿ ನೋಡಲು ಶಾಂತಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನು ವಸುಧೆಗೆ ಬಯಸುವೆ

೪೯

ಇರುವೆ ಎಂಬತು ಕೋಟಿ ಜೀವಿಗೆ
ಪಡಿಯನಳೆಯುವ ಭಾರವು
ಪೊಡವಿಯೊಡೆಯಗೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರೆ
ಬಿಡದೆ ಪಡಿಯನು ನೀಡುತ
ಪೊಡವಿ ಜೀವಿಗಳೊಡಲ ಪೊರೆಯುವ ದೇವ ದೂತನು ನೀನೆಲೊ!

೫೦

ಸಾಮ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳ ಸುಖವದು
ಸಹಜ ಸಿಗದಿದೆ ಬಡವಗೆ
ಕಾಮ್ಯವಾಗಿಹ ವಸ್ತು ವಿಸ್ತರ
ಕವಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ
ಸಮರ ಸುಳಿಯೊಳು ಸೌಮ್ಯಮಾರ್ಗವನರಸಿ ಕಾಣದೆ ಕೊರಗುವೆ

೫೧

ಕೊಟ್ಟ ಕಬಳವ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುವ
ಬಿಟ್ಟಿಯೊಡೆಯರ ಬಳಗವು

ಮುಗಿಲು.

ಮೆಟ್ಟಿ ಬಡವರ ರಕುತ ಹೀರುತ
ಸೃಷ್ಟಿಯೊಟ್ಟಜೆಗೆಡಿಸಲು
ಕಷ್ಟವೆಂಬುದು ಕ್ಷಮೆಗೆ ಸಹಜವು ಬಿಡಿಸ ಬೇಡವೆ ನೀನೆಲೊ ?

೫೨

ಕವನ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಕುಶಲ ಕಲಿಯನು
ಕಂಗಳಿಂಬೆನೆ ಮಿೂರಿಸಿ
ವಸುಧೆಯೆಲ್ಲವ ಹಸುರು ಮುರಿಯಿಸಿ
ಪಸವ ನೇರಿಸಿ ಪೆರಯಿಸಿ
ವಸುಮತಿಯು ಜೀವಾಳುತನವನು ನಶಿಸದಂದದೆ ಪೊರೆಯುವೆ

೫೩

ಅಡವಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಗಿಡಗಳಿರದಲಿ
ಕುಡಿಗೊನರ ನಿಡುಮುಡಲಲಿ
ಬಿಡದೆ ಹಿಗ್ಗುತ ವಿವಿಧ ಸುಗ್ಗಿಯ
ಕುಡಿಯ ಮೊಗ್ಗಿಯ ಬಿಡುತಲಿ
ಅಡವಿ ಸೀಮೆಯು ಕರವ ಸೇರಿಸಿ ಬಿರಿದ ಪುಷ್ಪದೆ ಪೊಗಳಿದೆ

೫೪

ದುಂಡು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಚಂಡು ಮಲ್ಲಿಗೆ
ಜಾಜಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂಗಳ
ಕೊಂಡು ಕೈಯೊಳು ದಂಡೆಗಟ್ಟುವ
ಹೊಲದ ಬಾಲೆಯ ಬಯಲಲಿ
ಬಂಡ ನೀಂಟಿದ ಭ್ರಮರದಂದದೆ ಹೊಂದಿಹೊಗಿಸಿಹೆ ಹೂವ್ರೊಳು

೫೫

ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಡಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಗಳ
ಸಲ್ಲಲಿತ ಜಲ ರಾಶಿಯ
ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಡಲ್ಲಿ ಹೊಳಪಿನ

ಮುಗಿಲು.

ಹಸುರು ಹೊಲಗಳ ಪ್ರಸರವ
ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಡಲ್ಲಿ ತಾವರೆ ತಳಿಯ ಬೆಳಯಿಸಿ ಮೆರಸಿಹೆ

೫೬

ಪೊನಲ ಪೂರವ ನೇರಿಹಾರುತ
ಹಾರಿ ಬೆರೆಯುತ ನೀರೊಳು
ಸೆಳೆಯ ಮಿಂಚಿನ ಚಳಕ ಕಾಣಿಸಿ
ಹೊಳಪ ತೋರಿಸಿ ಮೆರೆಯುತ
ಹರಿವ ಹಳ್ಳದ ಸೆಳವ ಸೆಳೆಯುವ ಶಫರಿ ಸಂಚಯ ಮೆರಸಿಹೆ

೫೭

ಬಾರೊ ಬಾರೆಲೊ ಬೇಗ ಮೋಡವೆ
ಮಳೆಯ ತಾರೆಲೊ ಎನ್ನುತೆ
ಬಾಲಕಾಳಿಯು ಕೇಳಿಕಣದಲಿ
ನಲಿದು ನೆಗೆನೆಗೆದುಲಿಯುತ
ಬಲದ ಕಣಗಳು ನಿಂತ ನೆಲೆಯಲಿ ನಗುತ ಮೈಯನು ತೊಳೆವುದು

೫೮

ಮುದದಿ ಹನಿಗಳ ನೀನು ನೀಡಲು
ನಿನ್ನನಿಟ್ಟಿಸಿ ನೆಗೆವರು
ಸದನ ಸೇರುತಲಿಣುಕಿ ನೋಡುತ
ಮೂದಲಿಸಿ ತಾ ಕರೆವರು
ಬದಿಗೆ ಸೇರಿದ ನಿನ್ನ ಕಾಣುತಲಿರದೆ ನೀರೊಳು ನಲಿವರು

೫೯

ಪ್ರಕೃತಿ ದೇವಿಯ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರು
ಪ್ರಕೃತಿ ಭಾವದೊಳೆಸೆದಿರೆ
ಸುಕೃತ ಪೂರ್ವಕ ಪಡೆದ ಜನನಿಯು
ಇನಿದು ದನಿಯೊಳು ಬೆದರಿಸೆ
ವಿಕೃತಿ ಹೊಂದಿದ ಬಾಲಮುಖವನು ಮುದ್ದಿ ತಣಿಪುದ ತೋರುವೆ

೬೦

ಸೇವ್ಯ ಸೇವಕ ಭಾವನಳಿಸಿದ
ದಿವ್ಯ ಮೂರುತಿ ನಿನ್ನಯ
ಕಾವ್ಯಮಯ ಸಂಸಾರ ಸಾಗರ
ದೃಶ್ಯ ನಾಟಕ ದೆಡೆಯಲಿ
ದಿವ್ಯ ದರ್ಶನ ದೃಶ್ಯ ತೋರಿದೆ ಕಾವ್ಯಮಯ ಸೀಮಾಂತದೆ

೬೧

ಸಾಗರಂಗಳ ವೇಗಬಾಗಿಸಿ
ಸಾಗಿ ತನುವನು ನೀಗಿಸಿ
ಜಗದ ಜೀವನದಾಗುಹೋಗನು
ತಿರೆಗೆ ತ್ಯಾಗದೆ ತೋರಿಸಿ
ಸಾಗಿ ಹೋಗುವ ಬಗೆಯ ಕಲಿಸಿದೆ ತಿರೆಯ ತಿರುಳನು ತಿಳಿಸಿದೆ!

ಟಿಪ್ಪಣಿ.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ:– ೭– ಶೀಡು (ಧಾ) = ಅಳು.

ರೈತನ ಗೋಳು:– ಮಣ್ಣಿನ ಮನುಜ = ಒಕ್ಕಲಿಗ.

ಮಲೆನಾಡ ಬೆಳವ:– ೨– ಕಾನು = ಅಡವಿ; ಗಿಡಗಂಟಿಗಳು ತುಂಬಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶ. ೨೪– ಆಡಿಕೆ = ಬಿಡುವು, ವಿರಾಮ, ಸೂಟಿ.

ಪೊಳಲು:– ೧೨– ಕವಣೆಯ ಜನರು = ಜೋಲಿ ಬಂದಂತೆ ಹೋಗುವ ಜನರು

ಮುಳ್ಳಗಳ್ಳಿ:– ೩– ಸಿಳ್ಳಿ ಮಿಳ್ಳಿ ಜಗವು = ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳು. "ಸಿಳ್ಳಿ ಮಿಳ್ಳಿ" ಈ ಶಬ್ದವನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಕಡೆಯವರು ಒಂದೊಂದು ತೆರನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.

ಮನಸೂರಿ:– ೧೬– ಬಿದಿರಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕೆ – ಹಿಮಾಲಯದ ಹಿಮೋತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಜನರು ಹಿಮನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಬೆನ್ನಮೇಲೆ ಇಲ್ಲವೆ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುವರು. ನಾನು ನೋಡಿದ ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಯ ಕೆಳಬದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದಿರ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿದ್ದರು. ಅಂತೇ ಬಿದಿರಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕೆ ಎಂದು ಬರೆದಿರುವೆನು.

ಅಣಬೆ:– ೧– ತನಸು = ತನಿಸು = ತಂಪು.

ಜೇಡನ ಬಲೆ:– ೧– ಸಾಲಿಗ= ಜೇಡಹುಳ; ೬– ಆಗರ=ಉಪ್ಪಿನ ಮಾಳ.

೧೧– ಗಜನಿ – ಸಮುದ್ರದ ನೆರೆಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನ ಭೂಮಿಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿ (ಒಡ್ಡು ಹಾಕಿ) ಉಪ್ಪು ನೀರು ಒಳಸೇರದಂತೆ ಮಾಡಿ ಬತ್ತದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಭೂಮಿಗೆ "ಗಜನಿ" ಎಂದು ಹೆಸರು.

ಮುಗಿಲು:– ೧– ನೆಗಸು = ನೆಗಿಸು = ನೆರೆ, ಪೂರ, ಮಹಾಪೂರ.

೨– ಕೋಳ್ = ಕೋಳು = ಮನೆಯ ಉನ್ನತ ಭಾಗ.

೧೯– ಸಾರನಾಥ = ಬನಾರಸದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧದೇವನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳ.

೪೯– ಪಡಿಯಳೆ = ಅನ್ನಕೊಡು; ದಾನಮಾಡು.